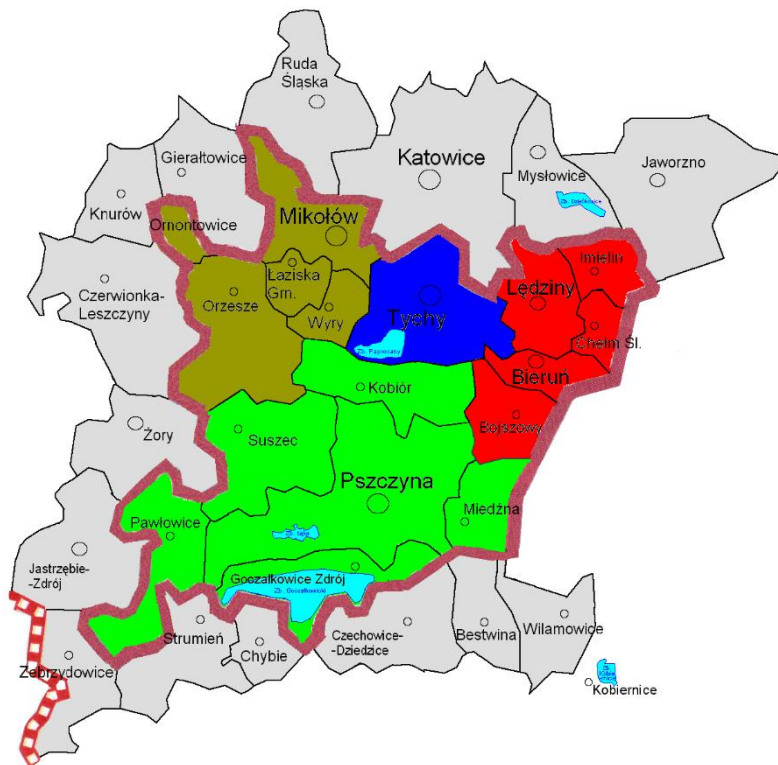




**Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
w Tychach**

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO POWIATU
BIERUŃSKO-LĘDZIŃSKIEGO
w 2023 roku**





**Obszar i ilość obiektów nadzorowany przez PSSE w Tychach
- dane z druków statystycznych**

<i>Dane</i>	<i>Powiat</i>				<i>Razem Powiaty</i>
	Tychy	Bieruńsko-Lędziński	Mikołowski	Pszczynski	
Obszar	81,81 km²	158,14 km²	232,84 km²	471,42 km²	944,21 km²
Liczba obiektów nadzorowanych	2881	1073	1893	2305	8152
Liczba ludności	123105	59568	99602	110958	393 233

Spis treści:

1.	OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE BIERUŃSKO- LĘDZIŃSKIM	4
2.	STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ	7
3.	OCENA STANU SANITARNEGO URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTKU PUBLICZNEGO	14
4.	ODDZIAŁ LABORATORYJNY	19
5.	OCENA WARUNKÓW ZDROWOTNYCH ŚRODOWISKA PRACY, PRZESTRZEGANIA PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH SUBSTANCJI CHEMICZNYCH I ICH MIESZANIN ORAZ PRZESTRZEGANIA ZAKAZU WYTWARZANIA I WPROWADZANIA DO OBROTU ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH	22
6.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	24
7.	OCENA STANU SANITARNEGO PLACÓWEK DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	27
8.	DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA	31

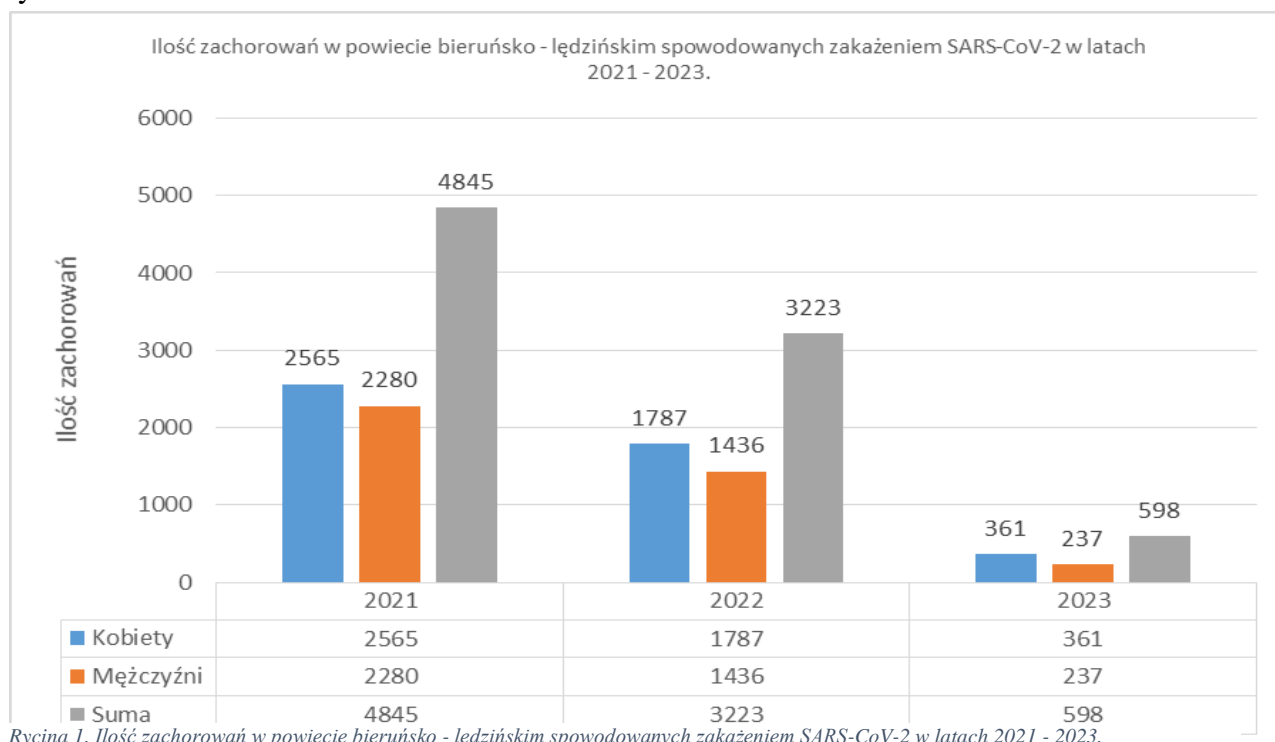
1. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE BIERUŃSKO-LĘDZIŃSKIM

W 2023 r. wykazano w meldunkach epidemiologicznych 1822 chorób zakaźnych, co stanowiło 14,7 % ogólnej liczby wykazanych chorób zakaźnych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tychach z powiatów objętych nadzorem.

W porównaniu do 2022 r. spadła liczba zgłoszonych chorób zakaźnych, co głównie spowodowane było zmniejszeniem liczby zakażeń wirusem SARS-CoV-2 (spadek o 81,45 %). W sposób ciągły monitorowane były zgłoszenia zakażeń oraz podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne.

W każdym przypadku wymagającym wdrożenia działań mających na celu zapobieganie rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej lub obowiązku monitorowania jej przebiegu, przeprowadzano wywiady epidemiologiczne oraz obejmowano nadzorem epidemiologicznym osoby z bliskiego otoczenia z chorym. Ogółem w 2023 r. wykazano 598 zachorowań na COVID-19 (wykres nr 1), co stanowiło 12,5 % wszystkich zarejestrowanych chorób w powiecie (zapadalność na 100 tys. ludności wynosiła 3059). Zachorowało 361 kobiet i 237 mężczyzn. Z powodu COVID-19 ogółem z terenu nadzorowanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tychach zmarło 11 osób. Nie odnotowano zgonów w powiecie bieruńsko-łędzińskim.

Wykres nr 1



Rycina 1. Ilość zachorowań w powiecie bieruńsko-łędzińskim spowodowanych zakażeniem SARS-CoV-2 w latach 2021 - 2023.

W 2023 r. zwiększyła się liczba chorób zgłoszonych przez lekarzy zgodnie z wykazem zakażeń i chorób zakaźnych ujętym w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (w porównaniu do 2022 r. zaobserwowano wzrost o 21,55%). Choroby dające objawy ze strony układu pokarmowego stanowiły 11,20 % wszystkich wykazanych chorób z powiatu bieruńsko-łędzińskiego, wśród nich można wyróżnić między innymi:

- 9 zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami Salmonella;
- 36 bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridioides difficile;
- 22 wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy;
- 26 innych określonych (w tym spowodowanych adenowirusami);
- 88 biegunek i zapaleń żołądkowo jelitowych BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (w tym 26 u dzieci do lat 2).

Choroby szerzące się drogą bezpośredniego kontaktu z chorym stanowiły 32,33 % wszystkich wykazanych chorób z powiatu bieruńsko-łędzkiego, w tym wykazano:

- 236 płoniec (wzrost w porównaniu do 2022 r. o 332,39 %);
- 350 osp wietrznych (spadek w porównaniu do 2022 r. o 30,42 %)
- 3 zakażenia wywołane przez *Streptococcus Pneumoniae*.

Ponadto wystąpiły 2 sporadyczne zachorowania na odrę.

Na uwagę zasługują wirusowe zapalenia wątroby szerzące się przez naruszenie ciągłości tkanek min. błon śluzowych, skóry, kontakt z krwią nosiciela lub osoby chorej. Stwierdzono 11 nowych zachorowań wywołanych wirusem zapaleniem wątroby typu B, nie stwierdzono zakażeń wywołanych wirusem zapaleniem wątroby typu C. Zarejestrowano 18 nowych nosicieli antygenu HBs i 13 nosicieli HCV. Z badań bakteriologicznych w kierunku pałeczek *Salmonella* i *Shigella* prób pobranych od osób chorych, ozdowieńców po przebytej chorobie, osób ze styczności z chorym wykryto 2 nowych nosicieli.

W powiecie bieruńsko-łędzkim w 2023 r. zarejestrowano 1 ognisko epidemiczne tzw. domowe. Wdrożono działania przeciwepidemiczne. Nie ustalono czynnika chorobotwórczego, który był bezpośrednią przyczyną zachorowań.

Zachorowania na grypę oraz przypadki grypopodobne występują sezonowo. Obserwuje się największy wzrost w sezonie jesiennym, zimowym i wiosennym. W 2023 r. na terenie objętym nadzorem przez PPIS w Tychach zarejestrowano 663 (w tym w powiecie bieruńsko – ledzkim – 62) zachorowania na grypę potwierdzoną szybkim testem antygenowym. Zapadalność na 100 tys. ludności wynosiła 50. Najwięcej osób zachorowało w I kwartale analizowanego roku tj. 41, a ani jedna w III kwartale.

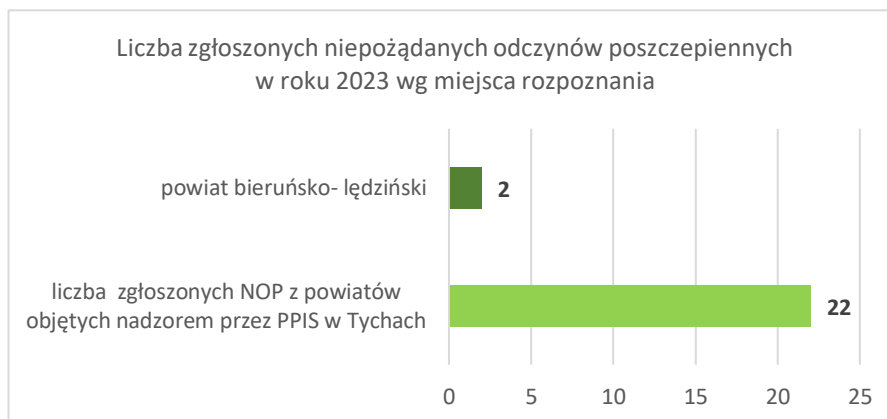
Nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych

W powiecie bieruńsko-łędzkim obowiązkowe szczepienia ochronne wykonywane były w 15 punktach szczepień. W przypadku osób do 20 roku życia program obowiązkowych szczepień ochronnych obejmował 12040 osób.

W 2023 r. na terenie objętym nadzorem zarejestrowano 1532 osoby uchylające się od obowiązku szczepień, z tego w powiecie bieruńsko-łędzkim – **161**. W porównaniu do ubiegłego roku odnotowano spadek liczby uchylających się od szczepień w powiecie o 2,42 %. Wobec opiekunów prawnych dzieci podlegających obowiązkowym szczepieniom ochronnym podejmowano działania tj. weryfikację spraw w zakresie uchylania się od obowiązku szczepień ochronnych, wezwania do wykonania obowiązku szczepień, przekazanie wniosku wraz z tytułem wykonawczym w celu egzekucji administracyjnej obowiązku szczepień do Wojewody Śląskiego (zgodnie z właściwością wynikającą z przepisów prawa).

W 2023 r. zarejestrowano 22 niepożądane odczyny poszczepienne, w tym 2 na terenie powiatu bieruńsko-łędzkiego. Oba odczyny zakwalifikowano jako łagodne, a w przypadku jednego z nich dokonano zmiany kwalifikacji na NIE NOP (wykres nr 3).

Wykres nr 3



W ramach nadzoru nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych oraz dokumentacją szczepień prowadzono szereg działań, między innymi:

- przeprowadzono kontrole podmiotów leczniczych w zakresie realizacji szczepień ochronnych, w tym: nadzoru nad dystrybucją i przechowywaniem preparatów szczepionkowych, postępowania na wypadek utylizacji preparatów szczepionkowych, postępowania z preparatami z krótką datą ważności, działań podejmowanych przez lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej wobec osób uchylających się od obowiązku szczepień,
- udzielano; poradnictwa w zakresie obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych,
- prowadzono; nadzór nad poprawnością i terminowością sprawozdawczości z realizacji szczepień ochronnych, w tym racjonalnego gospodarowania preparatami szczepionkowymi, właściwą dokumentacją wykonanych szczepień ochronnych obowiązkowych jak i zalecanych,
- nadzorowano terminową zgłaszalność niepożądanych odczynów poszczepiennych,
- podejmowano i kontynuowano działania w zakresie egzekucji administracyjnej wobec opiekunów prawnych dzieci podlegających obowiązkowym szczepieniom ochronnym,
- rozpoczęto dystrybucję preparatów szczepionkowych przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV) w ramach powszechnego programu szczepień. Działania te wpisują się w realizację założeń i celów Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030.

Ocena podmiotów leczniczych

Sekcja Epidemiologii wg stanu na dzień 31.12.2023 r. obejmowała nadzorem 873 podmioty lecznicze, z czego w powiecie bieruńsko - lędzińskim 88, co stanowi 10,1 % ogólnej liczby nadzorowanych podmiotów (wykres nr 4). W grupie nadzorowanych podmiotów leczniczych są podmioty realizujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne - 2, ambulatoryjne świadczenia zdrowotne- 42 oraz praktyki zawodowe lekarzy, dentystów i pielęgniarek- 44 (tabela nr 1).

Wykres nr 4

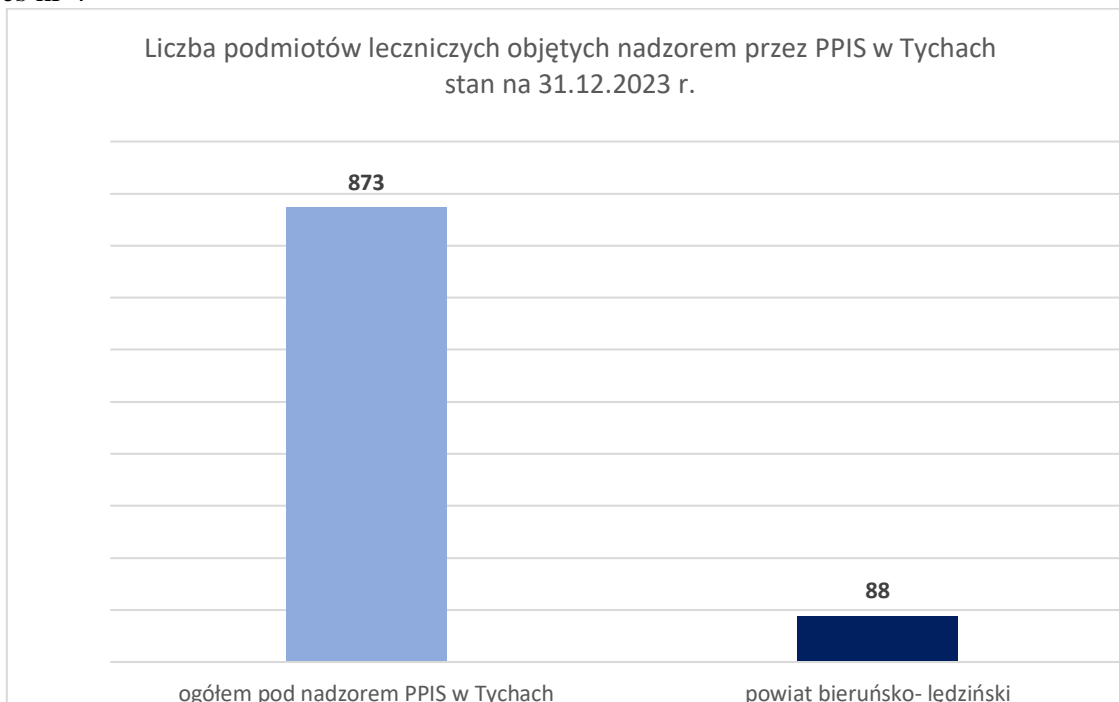


Tabela nr 1

Lp.	Rodzaj obiektów realizujących świadczenia zdrowotne w powiecie bieruńsko- lędzińskim w 2023 r. będących pod nadzorem PPIS w Tychach	ilość
1	stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (szpitale, zakłady rehabilitacji leczniczej, inne)	2
2	ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	42
3	praktyki zawodowe (lekarzy, dentystów, pielęgniarek)	44
4	Ogółem	88

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 26 kontroli w powiecie bieruńsko- lędzińskim, w tym: 19 kontroli planowych, 7 kontroli ponadplanowych mających na celu wzmocnienia nadzoru nad zgłaszaniem podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, które skutkowałyby wydaniem decyzji administracyjnych.

W 2023 r. rozpatrzono 1 skargę dotyczącą braku zmiany rękawic ochronnych przez personel medyczny w podmiocie realizującym świadczenia zdrowotne, którą po rozpatrzeniu zakwalifikowano jako bezzasadną.

Laboratoria z terenu podległego nadzorowi PPIS w Tychach, zgłaszały biologiczne czynniki chorobotwórcze, które na bieżąco analizowano i rejestrowano. W każdym uzasadnionym przypadku wdrażano działania przeciwepidemiczne.

W 2023 r. zarejestrowano ogółem 714 dodatnich biologicznych czynników chorobotwórczych. 87 czynników potwierdzających zakażenie stwierdzono u mieszkańców powiatu bieruńsko – lędzińskiego, co stanowiło 12,18 % wszystkich zgłoszeń. W analizowanym okresie największy procent dodatnich biologicznych czynników chorobotwórczych stanowiły czynniki potwierdzające zakażenie *Clostridioides difficile*, *Salmonella*, *Klebsiella Pneumoniae*, wirusem zapalenia wątroby typu C (HCV), *Borrelia Burgdorferi*.

Wnioski:

- Sytuacja epidemiologiczna zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi nie budzi zastrzeżeń. W porównaniu do lat poprzednich spadła liczba zgłoszonych chorób zakaźnych, co głównie spowodowane było zmniejszeniem liczby zakażeń wirusem SARS-CoV-2. Podejmowane działania przeciwepidemiczne przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz działania mające na celu poprawę zgłaszalności chorób zakaźnych, miały skuteczny wpływ na ograniczenie rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych wśród mieszkańców powiatu bieruńsko- lędzińskiego.
- Konieczne jest kontynuowanie zadań dotyczących ochrony zdrowia publicznego w szczególności w zakresie nadzoru nad podmiotami leczniczymi ze szczególnym uwzględnieniem nadzoru nad realizacją obowiązkowych szczepień ochronnych oraz działań prowadzonych wobec osób uchylających się od tego obowiązku.

2. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA, MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ.

Prawo żywnościowe ma za zadanie zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia i życia ludzi. Żywność, materiały i wyroby do kontaktu z żywnością znajdujące się w obrocie nie mogą być niebezpieczne, co oznacza że czynniki, które mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia człowieka w nich nie występują lub występują w dopuszczalnej, bezpiecznej ilości. Zapewnienie bezpiecznej żywności wymaga szeregu działań podejmowanych w sposób skoordynowany i zintegrowany.

W tym celu wdrożono szereg norm prawnych w zakresie kontroli higieny żywności

obowiązujących zarówno rolników, producentów, przetwórców i sprzedawców. Wszystkie te przepisy mają zapewnić spełnienie zasady „od pola do stołu”, czyli gwarantować bezpieczeństwo produktów żywnościowych na każdym etapie łańcucha produkcji i dystrybucji.

Podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze uzyskują, utrzymują i przedstawiają dowody potwierdzające odpowiednią kulturę bezpieczeństwa żywności.

Charakterystyka nadzorowanych zakładów

W 2023 r. nadzorowano 4546 zakładów usytuowanych na terenie 4 powiatów. Znaczna liczba zakładów zlokalizowana jest na terenach wiejskich i na peryferiach miast. Najliczniejszą grupę stanowią zakłady obrotu żywnością, następnie zakłady żywienia zbiorowego oraz obiekty produkcji żywności, powyższe przedstawia wykres nr 1.

Wykres nr 1

Odsetek zakładów na rynku spożywczym ujętych w rejestrze w 2023 r. wg. rodzaju działalności



Na terenie działania tutejszej Stacji działają obiekty nowoczesne o wysokim standardzie, spełniające wymagania sanitarno – techniczne, funkcjonują również zakłady usytuowane w starym budownictwie, co wiąże się z ograniczonymi możliwościami ich modernizacji.

We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 1428 kontroli urzędowych w tym 3 kontrole w wytwórniach i miejscach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Wydano 108 decyzji administracyjnych, z czego 87 stanowią decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, 4 dotyczące unieruchomienia zakładów i 1 zakaz wprowadzania do obrotu, 1 decyzja o odmowie zatwierdzenia oraz 1 decyzja zatwierdzająca warunkowo.

Winnych uchybień ukarano 152 mandatami na łączną kwotę 39 500 zł. Ponadto skierowano 1 wniosek o ukaranie do sądu w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia z art. 100 ust. 1 pkt 8) ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, 1 zawiadomienie do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, o którym w art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 roku o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2023 r., poz. 1448), poprzez wprowadzanie do obrotu środka spożywczego powszechnie spożywanego szkodliwego dla zdrowia lub życia.

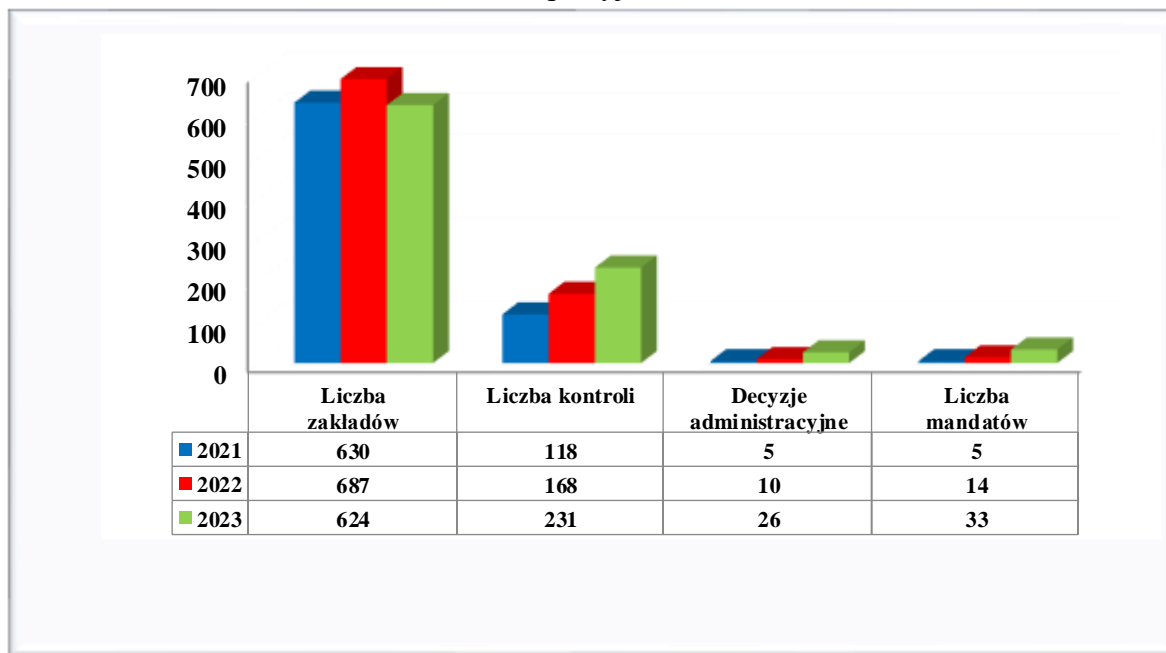
W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych ogółem 616 próbek, w tym 563 próbki żywności, 7 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, 20 próbek zmiotków i wytrzępeków z koszyków oraz 26 próbek związanych z podejrzeniem zatrucia pokarmowego.

Ogólna ocena stanu sanitarnego zakładów żywnościowych i żywnościowych na terenie powiatu bieruńsko-lędzkiego.

W 2023 r. w ewidencji znajdowały się 624 zakłady. We wszystkich zakładach objętych nadzorem przeprowadzono 231 kontroli urzędowych. Wydano 26 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 33 mandatami karnymi. (wykres nr 2).

Wykres nr 2

Działania kontrolne i represyjne w latach 2021 – 2023



Zakłady Produkcji Żywności

W 2023 r. w ewidencji znajdowały się 82 zakłady, w których przeprowadzono 31 kontroli. Wydano 10 decyzji administracyjnych, nałożono 6 mandatów karnych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości sanitarno – porządkowe i techniczne to m.in.: obecność zanieczyszczeń biologicznych, w tym licznych żywych larw i ich pozostałości, w wytrząpkach z koszyczków do rozrostu i garowania ciasta; obecność zanieczyszczeń biologicznych w zmiotkach z podłogi pobranych w pomieszczeniu produkcyjnym; brudne z nalotem pleśni i korozją metalowe ramy okienne; nieprawidłowe przechowywanie gotowego wyrobu tj. w korytarzu komunikacyjnym.

Tabela nr 1. Rodzaje i liczba zakładów produkcji żywności

Rodzaje zakładów produkcji żywności	Liczba zakładów
Wytwórnice lodów	2
Automaty do lodów	1
Wytwórnice tłuszczów roślinnych	0
Piekarnie	12
Ciastkarnie	12
Przetwórnice owocowo-warzywne	0
Browary i słodownie	0
Zakłady garmażeryjne	1
Wytwórnice koncentratów spożywczych	0
Wytwórnice chrupków, chipsów i prażynek	1
Wytwórnice substancji dodatkowych	0

Producenci pierwotni	9
Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni	30
Producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni	1
Producenci żywności w warunkach domowych	9
Inne wytwórnie żywności	4

Zakłady Obrotu Żywnością

W 2023 r. w ewidencji znajdowały się 364 zakłady, w których przeprowadzono 125 kontroli. Wydano 8 decyzji administracyjnych, nałożono 19 mandatów karnych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości sanitarno – porządkowe i techniczne to m.in.: uszkodzone, z ubytkami podłogi; brudne, zakurzone, z łuszczącą się farbą ściany i sufity; uszkodzona, z ubytkami lada urządzenia chłodniczego; wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/ daty minimalnej trwałości; brak porządku i czystości tj. brudne i zakurzone regały, brudne i oszronione urządzenia chłodnicze; podłogi zaśmiecone, brudne; przechowywanie środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie poza urządzeniami chłodniczymi; brak segregacji w urządzeniach chłodniczych; środki spożywcze opakowane przechowywane bezpośrednio na podłodze; środki spożywcze nieopakowane przechowywane na ladzie bez zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem od strony klienta.

Tabela nr 2. Rodzaje i liczba zakładów obrotu żywnością

Rodzaje zakładów obrotu żywnością	Liczba zakładów
Sklepy spożywcze w tym hipermarkety	212
Kioski spożywcze	3
Apteki	19
Magazyny hurtowe	14
Obiekty ruchome i tymczasowe	37
Środki transportu żywności	30
Inne obiekty obrotu żywnością	49

Zakłady Żywienia Zbiorowego (żywienie otwarte, mała gastronomia, żywienie zamknięte)

W 2023 r. w ewidencji znajdowało się 166 zakładów, w których przeprowadzono 75 kontroli. Wydano 8 decyzji administracyjnych, nałożono 8 mandatów karnych.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości sanitarno – porządkowe i techniczne to m.in.: brudne, zakurzone, zapęszczone sufity w pomieszczeniach żywnościowych zakładu; brudne, zaśmiecone podłogi; urządzenia chłodnicze z przyklejonymi resztkami środków spożywczych; używanie do produkcji środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/ po dacie minimalnej trwałości; sprzęt kuchenny i produkcyjny niedomyty, tłusty, z resztkami środków spożywczych; ślady obecności gryzoni w szafce pod zlewozmywakiem w pomieszczeniu produkcyjnym; prowadzenie działalności niezgodnie z decyzją o zatwierdzeniu zakładu; wykorzystywanie pomieszczeń niezgodnie z przeznaczeniem; nagromadzenie dużej ilości zbędnego sprzętu w pomieszczeniu zmywalni naczyń stołowych.

Tabela nr 3. Rodzaje i liczba zakładów żywienia zbiorowego

Rodzaje zakładów żywienia zbiorowego	Liczba zakładów
Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	35
Zakłady małej gastronomii	58
Stołówki pracownicze	4
Bufety przy zakładach pracy	1
Bloki żywienia w szpitalach	2

Bloki żywienia w domach opieki społecznej	5
Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka	7
Stołówki szkolne	15
Stołówki w przedszkolach	17
Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	0
Zakłady usług cateringowych	4
Inne zakłady żywienia	18

Zakłady produkujące i wprowadzające do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością

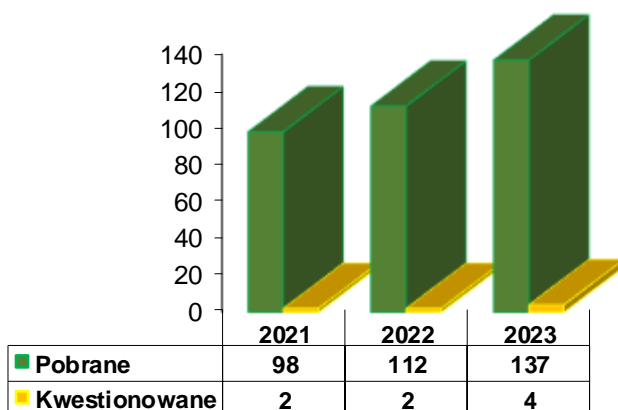
Nadzorem objęto 1 wytwórnię i 11 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2023 r. na terenie powiatu bieruńsko – lędzińskiego pobrano do badań laboratoryjnych 137 próbek środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, z których kwestionowano 4 próbki (wykres nr 3).

Wykres nr 3

Próbki pobrane/kwestionowane w latach 2021 – 2023



Przyczyną kwestionowania próbek była:

- **pod względem zanieczyszczeń biologicznych:**
obecność szkodników zbożowo - mącznych w zmiotkach i wytrzępkach z koszyków do rozrostu i garowania ciasta;
- **pod względem oceny znakowania:**
wprowadzanie konsumenta w błąd poprzez stosowanie terminu płyn i syrop, używanie oświadczenia nie znajdującego się na dopuszczonej liście oświadczeń zdrowotnych.

Wnioski i interwencje

Rozpatrzone 6 wniosków, z których 4 były zasadne, 1 bezzasadny, (1 zakład zlikwidowany). Przeprowadzono 5 kontroli interwencyjnych, w trakcie których nałożono 4 mandaty karne. Wydano 1 decyzję administracyjną.

Tabela nr 4. Liczba zgłoszonych wniosków/mandatów karnych/kwota

Wnioski o interwencję		
Rok	Liczba zgłoszonych wniosków	Liczba mandatów karnych/kwota
2021	3	1/200
2022	5	2/600
2023	6	4/900

Nadzór nad importem/eksportem

Import: W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością wykonano 9 kontroli, skontrolowano 17 partii środków spożywczych, wydano 9 świadectw jakości zdrowotnej. Do obrotu dopuszczono wszystkie zgłoszone partie.

Nie przeprowadzano kontroli granicznej środków spożywczych przywożonych z Ukrainy.

Akcje i działania dodatkowe

1. Ocena placówek wypoczynku dzieci i młodzieży

W 2023 r. w ramach akcji w czasie wypoczynku zimowego przeprowadzono 1 kontrolę w zakładzie żywienia zbiorowego otwartego, nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Jednostki systemu oświaty

W roku 2023 przeprowadzono 1 kontrolę wydawalni szkolnej, 4 kontrole w stołówkach i wydawalniach przedszkolnych. W toku czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Ocena żywienia w szpitalach

W ramach polecenia dotyczącego wzmocnienia nadzoru m.in. w zakresie żywienia w szpitalach przeprowadzono 2 kontrole w trakcie, których w 1 placówce wykonano ocenę żywienia z wykorzystaniem arkusza oceny dekadowej jadłospisów. W 1 przypadku sposób żywienia w szpitalu wymagał poprawy.

Do najczęściej występujących nieprawidłowości w analizowanej diecie podstawowej należy zaliczyć: brak pełnowartościowego białka w niektórych głównych posiłkach; niedostateczną ilość mleka i przetworów mlecznych w tym napojów fermentowanych; niezapewnienie odpowiedniej ilości warzyw i owoców w planowanych posiłkach, w szczególności warzyw w postaci surowej; brak zróżnicowania kolorystycznego i smakowego oferowanych posiłków.

4. Akcja WYTWÓRNIE LODÓW, AUTOMATY DO LODÓW

Z uwagi na sygnały medialne dotyczące złej jakości zdrowotnej lodów przeprowadzono akcję własną, w trakcie której wykonano 2 kontrole. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Akcja KEBAB

W związku z licznymi interwencjami dotyczącymi niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych w zakładach wprowadzających do obrotu dania typu KEBAB w ramach akcji własnej przeprowadzono 5 kontroli, nałożono 1 mandat karny wydano 1 decyzje z terminem natychmiastowej wykonalności, 2 decyzje terminowe. Stwierdzone niezgodności dotyczyły: braku porządku i czystości we wszystkich pomieszczeniach zakładu tj. bardzo brudne kafelki na ścianach, brudne podłogi; brudne szafki kuchenne, w których przechowywane są opakowania do żywności; brudne ściany i sufity.

6. Akcja „Mklik Próchniczek”

W ramach kontynuowania akcji wytypowano 5 zakładów, w których pobrano 10 próbek zmiotków oraz wytrzępków do badań laboratoryjnych w kierunku obecności szkodników i ich pozostałości.

Razem przeprowadzono 5 kontroli związanych z poborem próbek. W związku ze stwierdzeniem w badanych próbkach obecności szkodników zbożowo-mącznych, wydano 3 decyzje administracyjne z terminem natychmiastowej wykonalności nakazujących przeprowadzenie dezynsekcji pomieszczeń zakładu i sprzętu. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono 3 mandaty karne.

7. Nadzór nad żywnością prozdrowotną (suplementy diety, nowa żywność, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środki spożywcze wzbogacane witaminami i składnikami mineralnymi)

W 2023 r. w związku z prowadzonym nadzorem nad żywnością prozdrowotną przeprowadzono 2 kontrole podmiotów wprowadzających do obrotu suplementy diety: w tym 2 kontrole stron internetowych. Podejmowane działania dotyczyły przypisywania środkom spożywczym właściwości zdrowotnych i leczniczych;

W następstwie podjętych działań przedsiębiorcy poprawili informacje na stronach internetowych. Pouczono przedsiębiorców o obowiązujących przepisach prawa żywnościowego.

W ramach nadzoru w 2023 r. pobrano do badań laboratoryjnych 1 próbkę suplementu diety, 31 próbek środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym żywność dla dzieci. Kwestionowano 1 próbkę suplementu diety pod kątem oceny znakowania.

8. Ocena sposobu żywienia

Oceną sposobu żywienia objęto 2 zakłady żywienia zbiorowego (1 żłobek, 1 przedszkole) z kuchnią własną lub z posiłkami dostarczonymi przez firmy cateringowe.

Teoretycznie przeanalizowano 2 próbki zestawień dekadowych z zastosowaniem kalkulatora dietetycznego Aliant.

Najczęstsze nieprawidłowości dotyczyły m.in.: zawyżonej wartości energetycznej posiłków, nieprawidłowego rozdziału energii pochodzącej z białka oraz zaniżonej wartości składników odżywczych, w szczególności wapnia.

9. Akcja lato

W związku z akcją oceną objęto: wytwórnie lodów, automaty do lodów, zakłady żywienia zbiorowego otwartego, zakłady małej gastronomii, zlokalizowane przy trasach turystycznych. Przeprowadzono ogółem 10 kontroli urzędowych, wydano 3 decyzje administracyjne.

Główne stwierdzone uchybienia sanitarno – porządkowe to: stosowanie do produkcji środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości oraz terminu przydatności do spożycia, a także o zmienionych cechach organoleptycznych- zapleśniałych; brak segregacji środków spożywczych w urządzeniach chłodniczych tj. przechowywanie wyrobów gotowych przeznaczonych do spożycia wraz z warzywami niepoddanymi obróbce wstępnej); ślady występowania szkodników: mysich odchodów; naczynia jednorazowego użytku niezabezpieczone przed zanieczyszczeniem; brudne regały na których przechowywane są środki spożywcze.

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną

- Pracownik Inspekcji Weterynaryjnej w Tychach przeprowadził 2 szkolenia pracowników sekcji NS-HŻŻ, których tematem było: Jakość zdrowotna ryb. Nadzór Inspekcji Weterynaryjnej nad stawami hodowlanymi; Listeria monocytogenes w produktach pochodzenia zwierzęcego.
- Udzielano sobie wzajemnej pomocy merytorycznej z zakresu obowiązujących przepisów prawnych oraz udostępniano niezbędne w wykonywanej pracy akty prawne/ procedury/ instrukcje.
- Przekazywano informacje dotyczące naruszeń w zakładach nadzorowanych zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową.

- Wzajemnie przekazywano informacje o wynikach badań środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz listy zakładów, które oprócz środków spożywczych produkują również materiał paszowy dla zwierząt.

Współpraca z Inspekcją Farmaceutyczną:

Wypełniając zapisy porozumienia o współpracy przesłano informację do Inspekcji Farmaceutycznej o zamiarze przeprowadzenia kontroli tematycznej w zakładach podlegających wspólnemu nadzorowi oraz o zamiarze poboru próbek do badań laboratoryjnych.

Analiza i wnioski w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.

Zwiększona liczba przeprowadzonych kontroli w 2023 r. w powiecie bieruńsko - lędzińskim skutkowałą zwiększoną ilością wydanych decyzji i nałożonych mandatów karnych w porównaniu do 2022 r.

Pojawiające się zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa żywności wymagają nieustannego przestrzegania istniejących Procedur Dobrej Praktyki Higienicznej i Dobrej Praktyki Produkcyjnej oraz systemu HACCP, jak również wzmoczenia kontroli wewnętrznej w zakładach przez wszystkich przedsiębiorców uczestniczących w łańcuchu żywnościowym oraz wzmoczonych działań PIS i innych organów urzędowej kontroli żywności.

Reasumując, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej stale podejmują działania mające na celu realizację założonych przez prawo żywnościowe standardów, które mają na względzie zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i zdrowia konsumentów.

3. OCENA STANU SANITARNEGO URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTKU PUBLICZNEGO

Nadzorem Higieny Komunalnej i Środowiska objęto **1379** obiektów, z czego w powiecie bieruńsko - lędzińskim znajduje się łącznie **186** obiektów, w tym **41** placówek służby zdrowia.

W celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych przeprowadzono na nadzorowanym terenie łącznie **501** kontroli sanitarnych, w tym **54** na terenie powiatu bieruńsko - lędzińskiego.

Obiekty użyteczności publicznej.

Baseny kąpielowe – W ewidencji 4 baseny - Kryta Pływalnia, 2 baseny przy Szkołach Podstawowych oraz jeden basen sezonowy. W obiektach przeprowadzono 4 kontrole.

Zakres kontroli basenów dotyczył sprawdzenia utrzymania bieżącego stanu sanitarnego pomieszczeń i urządzeń, jak również ocenę jakości wody na pływalni, realizację obowiązku informowania o jakości wody osób korzystających z obiektu.

W 2023 r. Gmina Lędziny została zarządcą Krytej Pływalni przy ul. Lędzińskiej 14 oraz basenu sezonowego przy ul. Stadionowej 1. Przeprowadzono kontrolę bieżącego stanu sanitarnego oraz wykonania punktów decyzji administracyjnej wydanej dla Krytej Pływalni w Lędzinach. Kontrola potwierdziła wykonanie decyzji. Bieżący stan sanitarny obiektu nie wykazał uchybień. Pomieszczenia utrzymane były w należytym stanie higienicznym, zapewniono zapas środków czystości.

Hotele, inne obiekty świadczące usługi hotelarskie - w ewidencji 2 hotele, 4 inne obiekty świadczące usługi hotelarskie. Skontrolowano 2 obiekty świadczące usługi hotelarskie, w których prowadzona jest działalność całoroczna. Obiekty podłączone do sieci wodociągowej, natomiast nieczystości płynne odprowadzane są do zbiornika bezodpływowego, opróżniane przez

specjalistyczną firmę zgodnie z umową. Prowadzona jest segregacja odpadów komunalnych. W trakcie kontroli w czterech pokojach noclegowych stwierdzono zabrudzone i zakurzone zaciekami ściany i sufity. Na stwierdzone nieprawidłowości wydana została decyzja administracyjna nakazująca doporowadzenie do właściwego stanu higieniczno-sanitarnego ww. pomieszczenia.

Obiekty tej grupy świadczą usługi na właściwym poziomie. Właściciele obiektów przeprowadzają regularnie remonty. Gospodarstwa agroturystyczne oraz kwatery prywatne posiadają otoczenie urządzone jako parkowe.

Pola biwakowe – w ewidencji 1 pole biwakowe, przeprowadzono 1 kontrolę.

Kontrola przeprowadzona została w zakresie oceny stanu sanitarnego przygotowania do sezonu letniego. Pole znajduje się bliskiej odległości Zbiornika Dziećkowice w Chełmie Śląskim, teren w całości ogrodzony siatką metalową. W roku 2023 r. oddano do użytku nowy kompleks sanitarny. W skład tego kompleksu wchodzi: po dwie toalety z umywalkami damskie i męskie, po trzy kabiny natryskowe z rozdziałem na kobiety i mężczyzn. Budynek podłączony do miejskiej sieci wod - kan. Przy polu funkcjonuje 6 pokoi z łazienkami, podręcznymi kuchenkami oraz magazynami bielizny czystej i środków czystości. Na parterze budynku funkcjonują sanitariaty ogólnodostępne. Na terenie pola funkcjonują 3 punkty czerpalne wody, połowy aneks kuchenny, kompleksy toalet i plac zabaw dla dzieci. Pole Biwakowe posiada WC chemiczne przeznaczone do zrzutu nieczystości z kamperów do kanalizacji sanitarnej.

Stacje Paliw - w ewidencji 5, nie przeprowadzono kontroli.

Parkingi przy trasach turystycznych – w ewidencji 1 parking, przeprowadzono 2 kontrole.

Trasa turystyczna przy Stacji Paliw zlokalizowana jest w Lędzinach przy drodze krajowej DK-1 Tychy - Częstochowa. Dla podróżnych zapewniono ustępy ogólnodostępne zlokalizowane wewnątrz budynku stacji paliw. Ustępy przystosowane są dla osób niepełnosprawnych. Przy punktach wodnych znajdują się środki higieny oraz pojemniki na odpady. Nieczystości płynne odprowadzane są do zbiornika bezodpływowego opróżnianego przez specjalistyczną firmę. Teren parkingu utrzymany w bieżącej czystości, sprzątany przez wyznaczone osoby.

Zakłady fryzjerskie, fryzjersko – kosmetyczne, kosmetyczne i odnowy biologicznej, tatuażu – w ewidencji 108 obiektów w tym:

43 zakłady fryzjerskie - przeprowadzono 16 kontroli w zakresie oceny stanu sanitarnego. Oceniono w szczególności sposób postępowania z narzędziami i przyborami fryzjerskimi po obsłudze klienta, zaopatrzenie zakładu w czystą bieliznę, sposób postępowania z odpadami oraz stan sanitarny pomieszczeń. Przy obsłudze klienta używa się czystej bielizny, większość zakładów przy obsłudze klienta stosuje bieliznę jednorazowego użytku, natomiast w przypadku ręczników wielorazowych użyte ręczniki gromadzone są w zamkniętych pojemnikach, a następnie prane poza zakładem. Bielizna czysta przechowywana jest w higienicznych warunkach. Zakłady posiadają podpisane umowy na odbiór odpadów. Przybory oraz narzędzia fryzjerskie czyste, dezynfekowane preparatami o szerokim spektrum działania. W skontrolowanych zakładach nie stwierdzono nieprawidłowości.

- 42 zakładów kosmetycznych - przeprowadzono 3 kontrole;
- 9 zakładów odnowy biologicznej - przeprowadzono 2 kontrole;
- 14 zakładów, w których świadczone są więcej niż jedna z usług: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu - przeprowadzono 2 kontrole;

W czasie świadczenia usług mogących powodować naruszenie ciągłości tkanek używa się wyłącznie jałowych materiałów przechowywanych w oddzielnych pakietach sterylizacyjnych zabezpieczających je przed wtórnym skażeniem. Właściciele zakładów posiadają opracowane procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi oraz instrukcje

postępowania z odpadami. W obiektach prowadzi się selektywną zbiórkę odpadów. Odpady niebezpieczne powstające w trakcie świadczenia usług usuwane są do pojemników jednorazowego użycia, odbierane przez specjalistyczne firmy zgodnie z podpisaną umową. W zakładach używana jest bielizna jednorazowego i wielorazowego użycia. Bielizna wielorazowa prana jest poza zakładem. Podczas przeprowadzonych kontroli w wyżej wymienionych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości. Bieżący stan higieniczno - sanitarny zakładów nie budził zastrzeżeń.

Domy pomocy społecznej – w ewidencji 6, przeprowadzono 3 kontrole

Cmentarze - w ewidencji 9 obiektów, nie przeprowadzono kontroli

Zakłady Pogrzebowe – w ewidencji 5, nie przeprowadzono kontroli

Domy przedpogrzebowe – w ewidencji 3, nie przeprowadzono kontroli

Apteki – w ewidencji 27, nie przeprowadzono kontroli

Obiekty kulturalno-rozrywkowe – w ewidencji 4, nie przeprowadzono kontroli

Tereny rekreacyjne – w ewidencji 1 obiekt, przeprowadzono 2 kontrole

Pralnie – w ewidencji 1 obiekt, nie przeprowadzono kontroli

Sklepy odzieży używanej - w ewidencji 2 obiekty, nie przeprowadzono kontroli

Targowiska - w ewidencji 1 obiekt, przeprowadzono 1 kontrolę

Ośrodek interwencji kryzysowej - w ewidencji 1 obiekt, nie przeprowadzono kontroli

Punkty apteczne - w ewidencji 1 obiekt, nie przeprowadzono kontroli

Kąpielisko Łysina w Bieruniu należy do Bieruńskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Kąpielisko czynne było od 24 czerwca do 31 sierpnia 2023 r. Kontrola przeprowadzona przed otwarciem sezonu wykazała nieprawidłowości dotyczące braku czystości piasku na plaży. Wystosowano pismo do Burmistrza Miasta Bieruń informujące, o stanie obiektu oraz powyższych nieprawidłowościach. Piasek na plaży został wyczyszczony przez specjalistyczną firmę przed otwarciem sezonu kąpieliskowego. Przy kąpielisku dostępne są przebieralnie i kompleksy toalet. W wydzielonych miejscach przy kąpielisku znajdują się pojemniki na odpady komunalne. Odpady usuwane są do kontenerów opróżnianych przez specjalistyczną firmę. Obiekt oceniony jako dobry.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia i wykorzystywanej do kąpeli i rekreacji.

W 2023 r. ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dokonywana była w oparciu o rozporządzenie z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Do zadań własnych gminy zgodnie z cytowaną Ustawą należy zbiorowe zaopatrzenie w wodę. Dystrybucją wody przeznaczonej do spożycia zajmują się w poszczególnych gminach przedsiębiorstwa – wodociągowe. W 2023 r. na terenie powiatu bieruńsko – lędzińskiego wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi dostarczały, 4 przedsiębiorstwa wodociągowe.

Gminy: Bieruń, Bojszowy, Lędziny – zaopatruje Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. z siedzibą przy ul. Sadowej 4 w Tychach, dodatkowo część gminy Lędziny Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Partner” Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Lędzińskiej 47 w Lędzinach.

Gmina Chełm Śląski - Gminna Spółka Komunalna Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Techników 25 w Chełmie Śląskim.

Gmina Imielin - Miejska Spółka Komunalna Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Imielińskiej 87 w Imielinie.

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi monitoring jakości wody w celu oceny jej zgodności z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz analizuje możliwe zagrożenia zdrowotne wynikające z przekroczeń wartości parametrycznych i czasu ich występowania. W ramach monitoringu jakości wody PPIS w Tychach pobiera próbki do badań laboratoryjnych zgodnie z harmonogramem kontroli urzędowych oraz próbki dodatkowe wynikające z bieżących potrzeb na przykład związane z interwencjami mieszkańców.

Badania jakości wody realizowane przez przedsiębiorstwa wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej były zgodnie z ustalonymi rocznymi „Harmonogramami pobierania próbek wody” z częstotliwością określoną w przywołanym powyżej rozporządzeniu. Próbki wody pobierane były głównie z punktów zlokalizowanych na sieci wodociągowej (punktów zgodności) oraz w stacjach uzdatniania wody (woda uzdatniona). Przedsiębiorstwa wodociągowe przekazują do PPIS w Tychach sprawozdania z badań, które wykonywane były w akredytowanych laboratoriach posiadających system jakości badań wody zatwierdzony przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej i urzędowej badane były w laboratoriach:

- Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tychach i Bielsku – Białej;
- Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Katowicach;
- Centrum Badań i Dozoru Sp. z o.o. z siedzibą w Łędzinach;
- Wydziały Badania Wody należące do Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach odpowiednio w: Laboratorium Katowice, Laboratorium Goczałkowice, Laboratorium Maczki w Sosnowcu;
- SGS Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Pszczynie.

Jakość fizykochemiczna i mikrobiologiczna badanych próbek wody (w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej) nie budziła zastrzeżeń, w pobranych próbkach wody nie stwierdzono przekroczeń, które mogłyby zagrozić zdrowiu osób spożywających tą wodę oraz pogorszyć jej ocenę organoleptyczną dokonywaną przez konsumentów. Woda jest w pełni bezpieczna dla zdrowia czyli jest zdatna do spożycia jeśli spełnia określone wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Podstawowym kryterium, jakie powinna spełniać woda do spożycia jest brak mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz brak agresywnych właściwości korozyjnych.

Pływalnie/ baseny kąpielowe

W powiecie bieruńsko - lędzińskim znajdują się 4 obiekty: 1 kryta pływalnia, 2 baseny przy Szkołach Podstawowych w Bieruniu oraz 1 basen sezonowy w Łędzinach, w którym woda w dalszym ciągu chlorowana jest ręcznie.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach za zapewnienie bezpieczeństwa kąpiących się osób jest odpowiedzialny administrator obiektu, który prowadzi kompleksową kontrolę jakości wody na pływalniach oraz odpowiada za jakość usług świadczonych w obiektach.

W 2023 r. zarządzający pływalniami wykonywali badania zgodnie z harmonogramem uzgodnionym i zatwierdzonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Tychach. Wszystkie przeprowadzone badania jakości wody na pływalniach były realizowane przez laboratoria, które posiadają akredytację Polskiego Centrum Akredytacji na wykonywanie badań odpowiadających metodykom referencyjnym analiz wody na pływalniach. Sprawozdania z badań jakości wody na pływalniach wykonywane w ramach kontroli wewnętrznej przekazywane były do PPIS w Tychach. Zakresy i częstotliwość badań wody były zgodne z wymaganiami mikrobiologicznymi i fizykochemicznymi wody na pływalniach, w tym wody doprowadzanej na pływalnię, określonymi w zał. nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada

2015 r. W przypadku nieprawidłowych wyników badań zarządzający podejmowali działania naprawcze, a informacje o podjętych działaniach naprawczych przekazywano na bieżąco PPIS w Tychach. Zarządzający prowadzili w sposób udokumentowany bieżącą obserwację wody na pływalni oraz wykonywali bieżące pomiary (pH, potencjał redoks, chlor wolny, chlor związany) zapisywane w odpowiednich rejestrach. Na tej podstawie oraz na podstawie wykonanych własnych badań laboratoryjnych PPIS w Tychach wydawał zbiorczą ocenę roczną wody na pływalni. Zgodnie z cytowanym wyżej rozporządzeniem zarządzający pływalnią zamieszczali na tablicy informacyjnej aktualne komunikaty o jakości wody na pływalni oraz zbiorczą ocenę roczną wody na pływalni wydaną w 2023 r.

Kąpieliska

W dniu 22.02.2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tychach zaopiniował pozytywnie przedłożony projekt uchwał Rady Miejskiej w Bieruniu w sprawie wykazu kąpielisk zorganizowanych na terenie Gminy Bieruń na 2023 r. oraz ustalenia sezonu kąpielowego w okresie od 24 czerwca do 31 sierpnia 2023 r. Organizatorem Kąpieliska Łysina był Bieruński Ośrodek Sportu i Rekreacji (BOSiR) przy ul. Rynek 14 w Bieruniu. BOSiR w Bieruniu w porozumieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Tychach ustalił harmonogram pobierania próbek wody w sezonie kąpielowym z kąpieliska Łysina w Bieruniu w ramach kontroli wewnętrznej. Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego w ramach kontroli urzędowej upoważnieni pracownicy PPIS w Tychach dokonali oceny wizualnej kąpieliska oraz pobrali próbkę wody do badań. Na podstawie otrzymanych wyników badań laboratoryjnych próbki wody oraz oceny wizualnej, PPIS w Tychach wydał orzeczenie o przydatności wody do kąpielii zgodnie z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpielii.

W lipcu i sierpniu w ramach kontroli wewnętrznej organizator pobrał próbki wody, zgodnie z harmonogramem oraz dokonał oceny wizualnej. Wszystkie próbki spełniały wymagania zawarte w ww. rozporządzeniu, w związku z czym PPIS w Tychach, w każdym z tych przypadków stwierdził przydatność wody do kąpielii. Orzeczenia każdorazowo wysyłane były do organizatora kąpieliska oraz Burmistrza Miasta Bieruń jak również na bieżąco wszelkie zmiany uzupełniane były w serwisie kąpieliskowym. Kąpielisko było otwarte przez cały czas trwania sezonu kąpielowego.

W oparciu o przepisy Ustawy Prawo Wodne oraz wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpielii, po obliczeniu percentyli w oparciu o wymagania mikrobiologiczne dla wód powierzchniowych dokonano oceny sezonowej – jakość wody uznano jako doskonałą. Dokonano również klasyfikacji czteroletniej dla kąpieliska „Łysina”, zlokalizowanego przy ul. Łysinowej w Bieruniu - jakość wody oceniono jako: doskonałą

Zbiornik wody powierzchniowej

Na terenie powiatu znajduje się zbiornik Dziećkowice oraz ujęcie wody powierzchniowej, przeznaczonej do zaopatrywania ludności w wodę do spożycia, należące do Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach. Woda z tego zbiornika uzdatniania jest w Zakładzie Uzdatniania Wody Dziećkowice w Imielinie. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi - przyjęto kategorię jakości wody – A2. Do tej kategorii zalicza się wody wymagające typowego uzdatnienia fizycznego i chemicznego, w szczególności utleniania wstępnej, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji i dezynfekcji końcowej.

W związku z pojawieniem się w 22 marca 2023 r. śniętych ryb w Zbiorniku Dziećkowice w okolicy ul. Podłuże w Chełmie Śląskim upoważnieni pracownicy PPIS w Tychach pobrali próbki wody

do badań laboratoryjnych z Stacji Uzdatniania Wody Dzieńkowice oraz bezpośrednio ze zbiornika. W pobranych próbkach wody nie stwierdzono przekroczeń. Sprawa cały czas była monitorowana. PPIS w Tychach był w stałym kontakcie z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Tychach. W 2023 r. nie zgłoszono żadnej interwencji na złą jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu.

Analiza i wnioski

Sprawowanie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej przyczynia się do ciągłej poprawy warunków świadczenia usług. Na przestrzeni ostatniego roku nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej, wyniki jednoznacznie wskazują na poprawę stanu technicznego i sanitarnego nadzorowanych obiektów oraz wysokiego poziomu świadczonych usług. Wiele podmiotów gospodarczych w swojej działalności dąży do poprawy funkcjonalności pomieszczeń, zmiany wystroju wewnątrz, wyposaża swoje obiekty w nowoczesne, dobrej jakości materiały sprzęty i urządzenia, co idzie w parze z wymaganiami technicznymi i sanitarnymi określonymi w obowiązujących aktach prawnych.

Jednak w dalszym ciągu dla pracowników dokonujących czynności kontrolnych w zakładach kosmetycznych, fryzjerskich i tatuażu utrudniony jest sposób ich przeprowadzania. Powodem jest brak aktu prawnego, który określałby szczegółowe wymogi dla obiektów świadczących usługi z zakresu fryzjerstwa, kosmetyki, tatuażu i odnowy biologicznej.

We wszystkich skontrolowanych obiektach dodatkowo sprawdzano czy obowiązuje w nich zakaz palenia, czy umieszczone są znaki graficzne dotyczące zakazu palenia oraz czy zakaz ten jest przestrzegany zarówno przez pracowników jak i klientów.

4. ODDZIAŁ LABORATORYJNY

Oddział Laboratoryjny wykonuje badania i pomiary w zakresie próbek wody, próbek kału i wymazów z kału w kierunku nosicielstwa i zakażeń jelitowych, badania próbek biologicznych wskaźników kontroli skuteczności sterylizacji.

Zadania te realizowane są odpowiednio w dwóch sekcjach: Sekcji Badań Higieny Komunalnej i Środowiska (OL/KŚ) oraz Sekcji Badań Chorób Zakaźnych i Zakażeń (OL/B).

Personel Laboratorium posiada właściwe wykształcenie, odpowiednie kwalifikacje, wiedzę techniczną, umiejętności i doświadczenie. Personel jest również merytorycznie przygotowany do rozwiązywania problemów klienta, ponadto systematycznie podnosi swoje kompetencje poprzez udział w szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych.

Laboratorium PSSE w Tychach posiada odpowiednie do zakresu wykonywanych badań pomieszczenia. Tam gdzie jest to wymagane ze względu na wpływ na ważność wyników, warunki środowiskowe są monitorowane, kontrolowane i rejestrowane zgodnie z odpowiednimi specyfikacjami lub metodykami badawczymi. Kontrola warunków środowiska polega np. na pomiarze temperatury, wilgotności, sprawdzaniu mikrobiologicznej czystości powietrza i powierzchni.

Stosowane do badań wyposażenie pomiarowe jest prawidłowo nadzorowane poprzez wzorcowanie zewnętrzne w kompetentnych akredytowanych laboratoriach wzorcujących, sprawdzanie wewnętrzne, modernizację i konserwację. W miarę potrzeb i możliwości laboratorium jest na bieżąco doposażane w nowoczesny sprzęt.



Oddział Laboratoryjny ma wdrożony i funkcjonujący system zarządzania zgodny z wymaganiami znowelizowanej normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”.

Formalnym potwierdzeniem kompetencji laboratorium jest posiadany Certyfikat Akredytacji Nr AB 500 nadany przez organizację udzielającą uznania jakim jest Polskie Centrum Akredytacji. Obecnie Oddział Laboratoryjny pracuje w V cyklu akredytacji.



Aktualny Zakres akredytacji jest dostępny na stronie internetowej PCA: www.pca.gov.pl, w zakładce: akredytowane podmioty → laboratoria badawcze.

Oddział Laboratoryjny dąży do osiągnięcia i utrzymania wysokiego poziomu jakości wykonywanych badań i usług świadczonych klientom, który pozwala na uzyskanie ważnych dla klientów wyników, spełnienia oczekiwań i wymagań klientów a także organów stanowiących i organizacji udzielającej uznania.

Badania wykonywane są zgodnie z ustalonymi i wyspecyfikowanymi metodami z zastosowaniem dobrej (profesjonalnej) praktyki laboratoryjnej opartej na doświadczeniu zawodowym personelu oraz bieżącym wewnętrznym i zewnętrznym potwierdzaniu ważności wyników. Działalność laboratoryjna jest zorganizowana i prowadzona w taki sposób, aby zawsze były przestrzegane prawa klientów, bezstronność i poufność wszelkich informacji oraz aby była zachowana integralność systemu zarządzania podczas planowania i wdrażania zmian. Ponadto Oddział Laboratoryjny systematycznie na bieżąco identyfikuje i rozpatruje ryzyka oraz szanse związane z działalnością laboratoryjną.

Uzyskane wyniki badań pozwalają Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tychach na monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej powiatu, jej obiektywną ocenę oraz podejmowanie niezbędnych i właściwych działań interwencyjnych.

W 2023 r. wykonywane były badania wody dla obszaru działania PSSE w Tychach i PSSE w Katowicach a także pomiary natężenia hałasu w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (w ramach interwencji) dla obszaru działania PSSE w Rybniku oraz badania kału, wymazów z kału i skuteczności procesów sterylizacji dla obszaru działania PSSE w Tychach, PSSE w Rybniku i PSSE w Wodzisławiu Śląskim.

Łączną liczbę i kierunki badań dla ww. obszaru działania PSSE przedstawia poniższa tabela.

Sekcja	Rodzaj badań	Liczba badań	Liczba oznaczeń
Sekcja Badań Higieny Komunalnej i Środowiska (OL/KŚ)	Badania próbek wody z ujęć powierzchniowych i głębinowych, sieci wodociągowej, wody przeznaczonej do kąpieli (kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpieli i baseny kąpielowe) obejmujące: PARAMETRY FIZYCZNE: barwa, mętność, odczyn (pH), potencjał redox, przewodność smak, zapach, zawiesiny PARAMETRY CHEMICZNE: jon amonowy, azotany, azotyny, Biochemiczne zapotrzebowanie tlenu, chlorki, chlor wolny i ogólny, chlor związany, glin, indeks nadmanganianowy, mangan, tlen rozpuszczony, wapń i magnez (zawartość sumaryczna) – twardość, żelazo	3005	8044

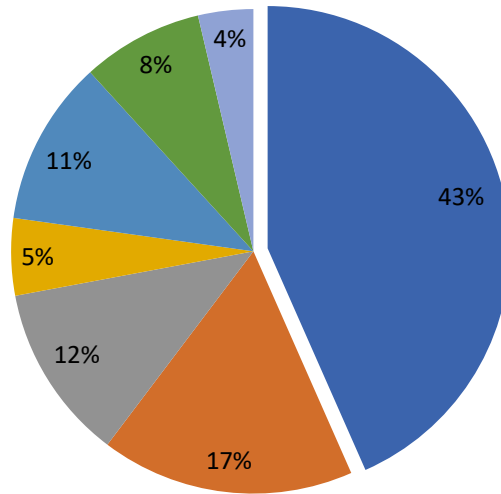
	PARAMETRY BAKTERIOLOGICZNE: Bakterie grupy coli, Escherichia coli, Clostridium perfringens łącznie ze sporami, Enterokoki, Gronkowce koagulazo-dodatnie, Legionella, Ogólna liczba bakterii na agarze odżywczym, Pseudomonas aeruginosa		
	HAŁAS w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi w ramach zleceń klienta wewnętrznego (interwencje)	1	2
Sekcja Badań Chorób Zakaźnych i Zakażeń (OL/B)	<p>BIEGUNKI – badanie dzieci chorych do drugiego roku życia w kierunku pałeczek Salmonella, Shigella, Yersinia, Escherichia coli z grupy: O25, O26, O44, O55, O86, O111, O114, O119, O124, O125, O126, O127, O128, O142, O157 i innych pałeczek z rzędu Enterobacterales.</p> <p>CHOROZY – badanie osób z objawami chorobowymi wskazującymi na zakażenie pałeczkami Salmonella, Shigella, Yersinia i Escherichia coli z grupy: O157 i innych pałeczek z rzędu Enterobacterales.</p> <p>OZDROWIENICY – badanie osób, u których stwierdzono obecność pałeczek Salmonella i Shigella po leczeniu oraz po ustąpieniu objawów chorobowych</p> <p>NOSICIELE - badanie osób bez objawów chorobowych, w organizmach których bytują i rozmnażają się pałeczki Salmonella i Shigella</p> <p>STYCZNOŚĆ - badanie osób bez objawów chorobowych, które pozostawały w bezpośredniej lub pośredniej styczności z osobą chorą, u której stwierdzono obecność pałeczek Salmonella i Shigella</p> <p>KLASYFIKACJA SZCZEPÓW - potwierdzenie biochemiczne i serologiczne, wyhodowanych przez laboratoria spoza Inspekcji Sanitarnej, szczepów Salmonella, Shigella, Escherichia coli</p> <p>BRANŻOWCY - badanie osób zdrowych w celu wyeliminowania nosicielstwa pałeczek Salmonella i Shigella</p> <p>BADANIE WSKAŹNIKÓW BIOLOGICZNYCH kontroli skuteczności sterylizacji przeprowadzanych w autoklawach (Sporal A) i sterylizatorach (Sporal S)</p> <p>BADANIE W KIERUNKU PASOŻYTÓW PRZEWODU POKARMOWEGO - wykrywanie i różnicowanie jaj, cyst i członów pasożytów przewodu pokarmowego w kale, jaj pasożytów przewodu pokarmowego w wymazie z fałd okołoodbytniczych oraz wykrywanie obecności w kale antygeny Giardia lamblia metodą immunochromatograficzną</p> <p>BADANIA WIRUSOLOGICZNE kału w kierunku rotawirusów i adenowirusów</p>	14808	161567

5. OCENA WARUNKÓW ZDROWOTNYCH ŚRODOWISKA PRACY, PRZESTRZEGANIA PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH SUBSTANCJI CHEMICZNYCH I ICH MIESZANIN ORAZ PRZESTRZEGANIA ZAKAZU WYTWARZANIA I WPROWADZANIA DO OBROTU ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH.

W powiecie bieruńsko-lędzińskim w 2023 r. nadzorem bieżącym w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy, wprowadzania do obrotu jak również stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin oraz wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych objętych było 119 podmiotów gospodarczych. W zakładach tych zatrudnionych było 13673 pracowników.

W 2023 r. przeprowadzono 33 kontrole w 28 obiektach. W związku ze stwierdzeniem naruszenia przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w środowisku pracy lub dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin, wydanych zostało 17 decyzji dotyczących usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Decyzje te zawierały 136 nakazów.

Stwierdzone nieprawidłowości



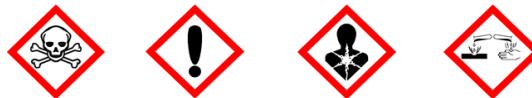
- w zakresie złego stanu higienicznosanitarnego pomieszczeń
- w zakresie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia
- w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin
- brak lub niewłaściwa ocena ryzyka zawodowego
- w zakresie przekroczeń normatywów higienicznych
- w zakresie czynników rakotwórczych
- inne

Piktogramy określające rodzaj zagrożenia stwarzanego przez substancje chemiczne i ich mieszaniny:

Piktogramy dla zagrożeń fizykochemicznych



Piktogramy dla zagrożeń dla zdrowia



Piktogram dla zagrożenia dla środowiska



Znak ostrzegający przed zagrożeniem biologicznym:



Przykładowe znaki nakazujące stosowanie środków ochrony indywidualnej:



Czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy

Przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy stwierdzone są w 23 zakładach pracy w zakresie: pyłu węgla, krzemionki krystalicznej, hałasu, pyłu niesklasyfikowanego ze względu na toksyczność, drgań mechanicznych, promieniowania optycznego nielaserowego. W warunkach tych pracowało 4066 pracowników, w tym głównie w górnictwie węgla kamiennego.

Choroby zawodowe

Stwierdzono 38 chorób zawodowych w 3 zakładach pracy: 37 pylic płuc górników kopalń węgla, 1 uszkodzenie słuchu spowodowane hałasem.

Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

Na terenie powiatu bieruńsko-lędzińskiego nie stwierdzono obiektów, w których wytwarzano lub wprowadzano do obrotu środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.

Podsumowanie

W kopalniach węgla kamiennego występuje w środowisku pracy narażenie na pyły węgla zawierające krzemionkę krystaliczną, które jest przyczyną chorób zawodowych - pylic płuc górników kopalń węgla (stwierdzanych najczęściej po zakończeniu pracy zawodowej). Większość stwierdzanych w zakładach pracy nieprawidłowości dotyczyło niewłaściwego stanu pomieszczeń higienicznosanitarnych lub pomieszczeń pracy, często stwierdzano brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, a także nieprzestrzeganie przepisów prawa w zakresie stosowania lub wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin.

6. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zadania wykonywane przez Państwową Inspekcję Sanitarną w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowane są wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i mają charakter prewencyjny, zmierzający do zapewnienia właściwego stanu sanitarno-higienicznego w projektowanych i realizowanych obiektach, a także ochrony zdrowia ludzi przebywających w sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć.

Podstawę działalności inwestycyjnej stanowi planowanie przestrzenne, które ma za zadanie realizować zasadę ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju, a także wprowadzać rozwiązania mające na celu ochronę środowiska, w tym zdrowia ludzi. W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Tychach w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zaopiniował **5** projektów planów zagospodarowania przestrzennego oraz **2** projekty zmiany studium uwarunkowań opracowanych dla terenów położonych w powiecie bieruńsko-lędzińskim. Dla kolejnego projektu planu zagospodarowania uzgodniono zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. W przypadku **1** zmiany planu uznano za zasadne odstępianie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Przekazane do zaopiniowania projekty planów wskazywały zagospodarowanie zgodne ze stanem istniejącym, wskazywały możliwość realizacji nowej zabudowy, zakładały ochronę wybranych terenów przed wprowadzeniem zabudowy oraz wprowadzały zmiany w zakresie układu komunikacyjnego aby dostosować go do obecnego i przyszłego zagospodarowania terenu.

W każdym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego proponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Zamieszczano także zapisy umożliwiające rozwój przedsięwzięć energetycznych wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii.

Celem sporządzanych planów było racjonalne zagospodarowanie terenów, zgodnie z kierunkami polityki przestrzennej przyjętej dla danego obszaru w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego poprzez ustalenie stosownych przeznaczeń terenów oraz zasad zabudowy, zagospodarowania oraz kształtowania i ochrony ładu przestrzennego oraz eliminowanie możliwości realizacji zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Dodatkowo w przypadku jednego z planów jego celem było także dostosowanie ustaleń do bieżących potrzeb inwestycyjnych poprzez umożliwienie rozbudowy zakładu, w szczególności w zakresie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Celem sporządzenia nowych edycji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bieruń, jak i Miasta Łęczyny było określenie aktualnej polityki przestrzennej miast uwzględniającej ich potrzeby rozwojowe, w tym aktywizację gospodarczą i poprawę warunków życia mieszkańców. Określono w nich nowe, lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem obowiązujących regulacji prawnych.

Studium Gminy Bieruń wprowadza, aktualizuje, ujawnia bądź doprecyzowuje informacje przestrzenne, które pośrednio mogą przekładać się na stan środowiska przyrodniczego i bezpieczeństwo ludności takie jak: przebieg projektowanej trasy S1, układ przebudowywanej drogi DK44, złoża surowców naturalnych, obszarów i terenów górniczych, informacje o terenach zagrożonych wystąpieniem powodzi oraz o terenach zagrożonych powodzią, strefy nadciśnienia wskazane przez NITROERG S.A. w Bieruniu. Zwrócono również uwagę na odpowiednie sąsiedztwo i eliminowanie możliwości kolizji sąsiadujących ze sobą funkcji.

Studium Miasta Łęczyny wyznacza nowe kierunki zagospodarowania aby umożliwić dalszy rozwój gospodarczy, w tym ukształtować obszar centrum o wielofunkcyjnej strukturze zabudowy. Sporządzone zmiany umożliwią racjonalne zagospodarowanie terenów wyznaczonych na cele rozwoju budownictwa mieszkaniowego, kontrolowany rozwój funkcji produkcyjno-usługowych w celu eliminacji uciążliwości dla terenów otaczających i środowiska przyrodniczego, wyłączenie z możliwości zabudowy obszarów o podwyższonej wartości przyrodniczej, zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej z wykluczeniem źródeł mogących mieć negatywny wpływ na walory krajobrazowe i jakość życia mieszkańców. Studium umożliwia także rozwój układu komunikacyjnego, w tym utrzymuje obecny przebieg drogi ekspresowej S1.

Odrębną kwestię w działaniach zmierzających do poprawy stanu sanitarno-higienicznego stanowi opiniowanie i określanie warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W roku 2023 organy administracji prowadzące postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko zasięgały opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tychach co do potrzeby przeprowadzenia takiej oceny dla **17** przedsięwzięć. Po przeanalizowaniu rodzaju i charakterystyki przedsięwzięcia, jego usytuowania oraz rodzaju i skali możliwego oddziaływania w **2** przypadkach wyrażono opinię o potrzebie przeprowadzenia takiego postępowania określając jednocześnie zakres raportu.

Przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ administracji zwrócił się o zaopiniowanie warunków realizacji dla **1** przedsięwzięcia – wielofunkcyjnej hali serwisowej dla Przedsiębiorstwa Napraw i Utrzymania Infrastruktury Kolejowej. Zaopiniowano również warunki realizacji dla budowy linii kolejowej relacji Orzesze – Tychy – Bieruń.

Przy jego uzgadnianiu zwracano uwagę na konieczność zapewnienia ludziom, przebywającym w sąsiedztwie inwestycji, odpowiednich warunków życia poprzez m.in.:

zabezpieczenie przed występującą uciążliwością hałasu, zabezpieczenie przed wpływem zanieczyszczenia powietrza oraz wód powierzchniowych i podziemnych, jak i właściwą gospodarką odpadami na etapie ich realizacji, eksploatacji oraz likwidacji.

Ważną rolę w zapewnieniu zdrowia publicznego odgrywa również prawidłowe zaprojektowanie obiektu budowlanego, a także jego wykonanie. Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowych sprawdzano czy dla planowanego zakresu i programu funkcjonowania obiektu zostaną spełnione wymagania określone w przepisach szczegółowych oraz wszystkich mających zastosowanie przepisach i normach wynikających z Prawa budowlanego.

W roku ubiegłym uzgodniono **6** projektów architektoniczno-budowlanych, były to m.in. projekty: zakładów świadczących usługi cateringowe, budowy budynku salonu fryzjerskiego oraz rozbudowy budynku Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej. Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowej oceniano rozwiązania proponowane przez projektantów w aspekcie zagwarantowania odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych w miejscu pobytu ludzi poprzez zastosowanie m.in. prawidłowej funkcji oraz warunków techniczno-użytkowych pomieszczeń, właściwych pod względem zdrowotnym materiałów budowlanych, właściwego oświetlenia oraz prawidłowej wymiany powietrza w projektowanych pomieszczeniach.

W 2023 r. na terenie powiatu bieruńsko-łędzińskiego dokonano ogółem **35** odbiorów obiektów zgłoszonych przez inwestorów w myśl art. 56 ustawy Prawo budowlane lub ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wśród odbieranych obiektów znajdowały się m.in. sklepy spożywcze, lokale gastronomiczne, mini browar, gabinet kosmetyczny, budynek Ochotniczej Straży Pożarnej, budynek wielofunkcyjny z Centrum Usług Społecznych, żłobek, przedszkola oraz obiekty produkcyjno-magazynowe z zapleciami biurowo-socjalnymi.

Czynności odbiorowe mają na celu zapewnienie, aby nowy obiekt został przekazany do użytkowania w stanie zapewniającym możliwość utrzymywania w nim właściwego stanu sanitarno-higienicznego tj. prawidłowego układu funkcjonalnego, właściwej wymiany powietrza, właściwego oświetlenia, wody o parametrach odpowiadających jakości wody do spożycia, prawidłowej gospodarki ściekami i odpadami.

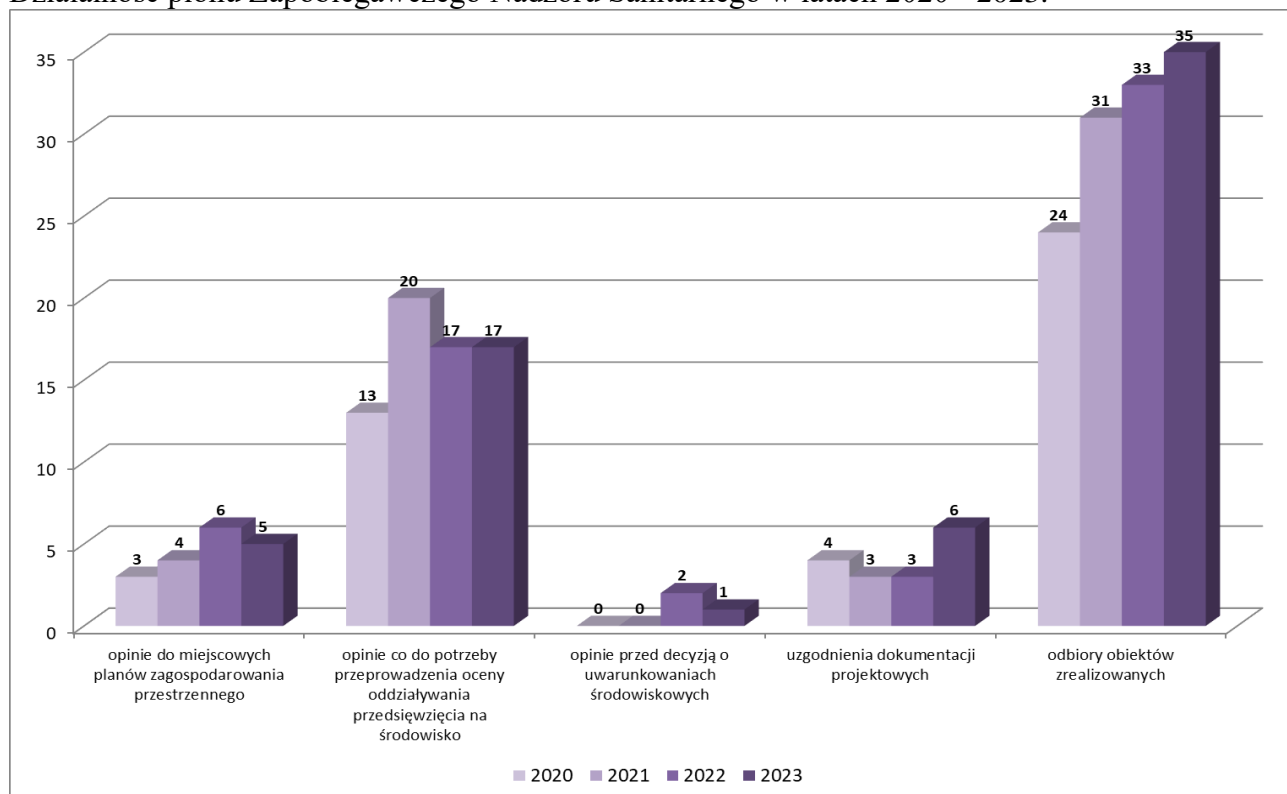
Stwierdzić należy, że część obiektów, których zakończenie realizacji zostało zgłoszone nie spełniało wszystkich wymagań z zakresu wymogów sanitarno-higienicznych. Często obiekty nie były przygotowane do odbioru z uwagi na trwające w nich prace budowlano-wykończeniowe.

Niejednokrotnie wydanie pozytywnej opinii możliwe było dopiero po wyeliminowaniu przez inwestorów nieprawidłowości i uchybień stwierdzanych w trakcie oględzin obiektów. Po dokonaniu odbioru nadzór nad obiektem przejmuje właściwa sekcja nadzoru bieżącego.

Zestawienie liczbowe działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2023 r.:

Opinie dot. uzgodnienia planów zagospodarowania przestrzennego	5
Opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	17
Opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	1
Uzgodnienia dokumentacji projektowych	6
Odbiory obiektów zrealizowanych	35

Działalność pionu Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w latach 2020 - 2023.

**Podsumowanie**

Rola zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w Państwowej Inspekcji Sanitarnej, choć różni się od działań innych komórek jest bardzo ważna. Zadania wykonywane w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego mają charakter profilaktyczny, zmierzający do ochrony zdrowia ludzi przebywających w obszarze i sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych. Polegają one na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesach planowania, projektowania i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych. Uzgadniając planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko egzekwowano rozwiązania, zapewniające bezpieczeństwo zdrowotne i właściwe warunki życia ludzi znajdujących się w ich sąsiedztwie.

Ważną rolę w zapewnieniu zdrowia publicznego odgrywa także prawidłowe zaprojektowanie i wykonanie obiektów budowlanych. Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tychach, w tym zakresie, obejmowały uzgadnianie dokumentacji projektowych obiektów budowlanych oraz odbory obiektów zrealizowanych, poprzez egzekwowanie rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo zarówno pracowników jak i ludzi korzystających ze świadczonych usług.

7. OCENA STANU SANITARNEGO PLACÓWEK DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

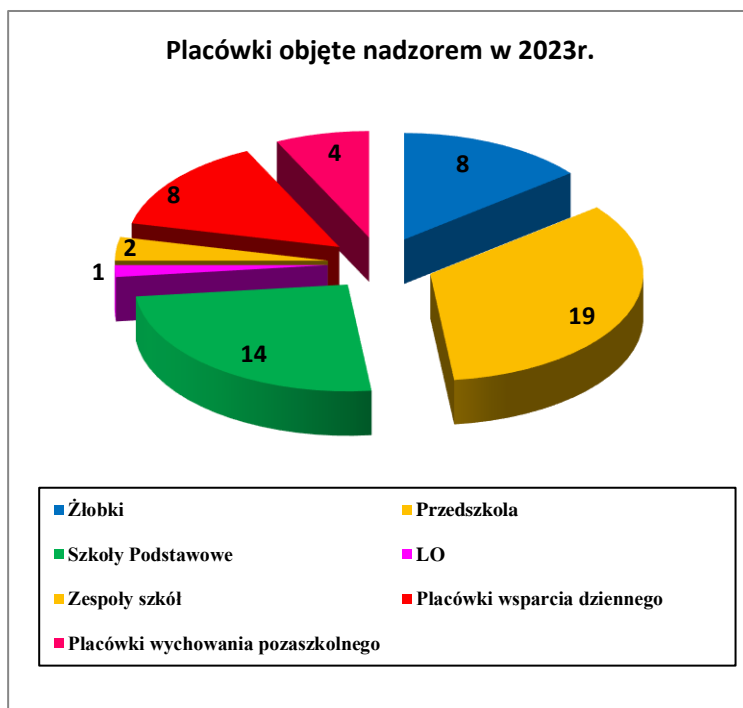
Stan sanitarny opracowano na podstawie analizy wyników uzyskanych podczas prowadzenia bieżącego nadzoru nad placówkami, zwracając szczególną uwagę na zapewnienie właściwych warunków higieniczno-zdrowotnych i bezpieczeństwa pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach.

Przedmiotem czynności prowadzonych w placówkach nauczania i wychowania był:

- nadzór nad warunkami do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach, nad stanem technicznym boisk szkolnych oraz placów zabaw w przedszkolach;
- ocena warunków do utrzymania higieny osobistej przez dzieci i młodzież;

- nadzór nad przechowywaniem i stosowaniem niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w szkołach;
- ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii;
- ocena sytuacji w zakresie posiadania przez placówki certyfikatów zgodności z Polską Normą na meble edukacyjne i sprzęt sportowy;
- ocena procesu nauczania-uczenia się w szkołach podstawowych;
- ocena organizacji i przebiegu akcji wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży.

W 2023 r. w ewidencji znajdowało się **56** placówek nauczania i wychowania z powiatu bieruńsko-łędzkiego. Placówki objęte stałym nadzorem sanitarnym to przede wszystkim szkoły podstawowe, a także żłobki, przedszkola, placówki pracy pozaszkolnej i inne. Przeprowadzono **29** kontroli bieżącego stanu sanitarno-higienicznego.



Stan sanitarno-techniczny placówek dla dzieci i młodzieży

Przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości bieżącego stanu sanitarnego i technicznego.

Żłobki

Szczególną uwagę poświęcono placówkom przeznaczonym dla najmłodszych dzieci. Opiekę najmłodszym dzieciom zapewniono łącznie w **8** placówkach. Skontrolowano 6 żłobków, w których przebywało 192 dzieci. Przeprowadzono **7** kontroli sanitarnych. Stan techniczny skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. Nie stwierdzono zaniedbań sanitarno-technicznych, a warunki do utrzymania higieny uznano za prawidłowe. W 2023 r. wydano **1** decyzję określającą maksymalną liczbę dzieci w żłobku.

Przedszkola

W 2023 r. PPIS w Tychach nadzorował **19** przedszkoli. Skontrolowano **12** placówek, do których zapisanych było 1602 dzieci. Przeprowadzono **13** kontroli sanitarnych. Większość skontrolowanych przedszkoli funkcjonowało w budynkach przystosowanych do tego celu. Pomieszczenia przeznaczone na pobyt dzieci utrzymane były w należytej czystości i porządku. Przyległe tereny placów zabaw były ogrodzone i utrzymane w czystości. Przedmiotem kontroli

terenów rekreacyjnych i placów zabaw był stan sanitarno-techniczny urządzeń, w tym posiadanie certyfikatów zgodności z normami, sposób zabezpieczenia miejsc zabaw dzieci, umieszczanie czytelnych i kompletnych regulaminów oraz posiadanie harmonogramów napraw i kontroli. Szczególną uwagę zwracano na częstotliwość wymiany piasku oraz zabezpieczenie piaskownic przed zanieczyszczeniem.

Szkoły

W 2023 r. PPIS w Tychach nadzorował 14 szkół podstawowych, 1 LO, 2 zespoły szkół ponadpodstawowych. Skontrolowano 7 szkół przeprowadzając w nich **7 kontroli** sanitarnych.

Budynki szkół przystosowane są do potrzeb korzystających z nich dzieci i młodzieży, a ich stan sanitarno-higieniczny oceniono jako dobry. Co roku w tych placówkach przeprowadzane są bieżące prace remontowe, poprawiane są warunki pracy/nauki uczniów.

W większości szkoły prowadzą zajęcia lekcyjne w systemie jednozmianowym. Zajęcia odbywające się w szkołach w systemie dwuzmianowym dotyczą głównie klas I – III. Wszystkie nadzorowane placówki posiadają podłączenie do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Ważnym czynnikiem warunkującym prawidłowy rozwój i zdrowie ucznia jest organizacja zajęć wychowania fizycznego. W trakcie kontroli bloków sportowych szczególną uwagę zwracano na problem niewykorzystywania umywalni i natrysków po planowych zajęciach wychowania fizycznego. Mimo, iż warunki do utrzymania higieny osobistej z roku na rok są coraz lepsze, dzieci i młodzież szkolna nadal nie korzystają z nich systematycznie.

Warunki do utrzymania higieny osobistej

Stan sanitarno-higieniczny placówek oświatowo-wychowawczych ulega systematycznej poprawie. Dostępność do środków czystości (papier toaletowy, ręczniki jednorazowego użytku/suszarki do rąk oraz mydło w płynie) w nadzorowanych placówkach jest zadowalająca. Na terenie powiatu bieruńsko-łędzkiego wszystkie placówki zapewniają dostęp do bieżącej ciepłej wody w łazienkach dla dzieci oraz w sanitariatach dla uczniów, w 2 skontrolowanych placówkach standardy dostępności do urządzeń sanitarnych nie są zachowane.

Zabezpieczenie piaskownic przed dostępem zwierząt

Z uwagi na bezpieczeństwo i higienę korzystania z przedszkolnych i szkolnych placów zabaw, boisk i terenów rekreacyjnych przez dzieci i młodzież konieczne jest zabezpieczenie terenu (np. piaskownic) przed dostępem zwierząt, w szczególności przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi. W toku kontroli sanitarnych w tym zakresie stwierdzono, że w większości placówek piaskownice są zabezpieczone prawidłowo. W 2023 r. prowadzono nadzór nad przygotowaniem terenów zewnętrznych placówek przedszkolnych. Przy ocenie brano pod uwagę liczbę i rodzaj urządzeń, rodzaj zabezpieczenia piaskownic, dostępność regulaminu korzystania z placów zabaw.

Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi

W 2023 r. nadal prowadzono nadzór nad warunkami w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w szkołach. We wszystkich skontrolowanych szkołach substancje chemiczne i ich mieszaniny oznakowane były w sposób widoczny, umożliwiając ich identyfikację oraz posiadały wymagane karty charakterystyk. W pracowniach chemicznych znajdowały się również aktualne spisy przechowywanych substancji chemicznych. Zmniejszyła się ilość posiadanych przez szkoły substancji chemicznych, na rzecz wykorzystywania podczas zajęć form wizualnych (programy multimedialne.)

Dożywianie dzieci i młodzieży

Prowadzono ocenę dożywiania dzieci i młodzieży szkolnej z uwzględnieniem dożywiania sponsorowanego. Na terenie powiatu bieruńsko-łędzkiego **7** szkół prowadzi dożywianie

w formie posiłków dwudaniowych i jednodaniowych, z których korzystało **799** uczniów. Z posiłków dofinansowanych w 2023 r. skorzystało 8 uczniów.

Ocena dostosowania mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu dzieci

W 2023 r. dokonano oceny dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów. Pomiary przeprowadzono w 3 placówkach przedszkolnych oraz w 1 szkole podstawowej. Pomiarami objęto 17 grup przedszkolnych, w których zmierzono **268** dzieci – z czego **87** dzieci korzysta z mebli niedostosowanych do swojego wzrostu oraz 9 klas szkoły podstawowej, w których zmierzono **157** uczniów – z czego **72** uczniów siedziało w niedostosowanych do swojego wzrostu meblach szkolnych. Dyrektorzy placówek informowali pisemnie, że stwierdzone w czasie kontroli nieprawidłowości w tym zakresie zostały usunięte.

Profilaktyczna opieka zdrowotna w szkołach

Analogicznie do lat ubiegłych w 2023 r. pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej dokonali oceny warunków sprawowania opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach różnego typu. Podczas kontroli w gabinetach profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej zwracano szczególną uwagę na to, czy gabinet spełniał wymogi dotyczące: wymaganej powierzchni, zapewnienia dostępu do ciepłej wody oraz mydła w płynie, ręczników jednorazowego użytku, zabezpieczenia przed zawilgoceniem ścian przy umywalkach, stosowanych materiałów wykończeniowych ścian i podłóg pomieszczeń (umożliwiających mycie i dezynfekcję powierzchni). W trakcie sprawowanego nadzoru bieżącego nad gabinetami opieki zdrowotnej stwierdzono, iż wszystkie gabinety funkcjonowały zgodnie z wymogami technicznymi. Gabinety utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-technicznym i wyposażone w niezbędny sprzęt medyczny. Nie stwierdzono niewłaściwego stanu sanitarnego w żadnym z kontrolowanych gabinetów.

Zapewnienie uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych

W trakcie kontroli placówek szkolnych stwierdzono, że wszystkie placówki realizowały obowiązek zapewnienia uczniom możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w pomieszczeniach szkoły zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej. Przepis nie określa szczegółowo sposobu realizacji zadania. Dzieci z klas I-III mają możliwość pozostawiania podręczników we własnych salach do zajęć lekcyjnych zaś uczniowie klas starszych najczęściej w indywidualnych szafkach bądź zbiorowych półkach.

Warunki wypoczynku dzieci i młodzieży



W 2023 r. zimowy i letni wypoczynek dla dzieci i młodzieży zorganizowany był w formie wyjazdowej jak i w miejscu zamieszkania. Przeprowadzono 4 kontrole stanu sanitarnego placówek organizujących wypoczynek.

Podczas kontroli szczególną uwagę zwracano m. in. na:

- stan sanitarno-techniczny budynków i pomieszczeń;
- liczbę i stan techniczny urządzeń sanitarnych oraz zapewnienie środków do utrzymania higieny osobistej;
- stan sanitarny pomieszczeń przeznaczonych do użytkowania przez uczestników wypoczynku.

Przeważał wypoczynek w miejscu zamieszkania, którego celem było zapewnienie opieki i rekreacji dzieciom pozostającym w mieście. Przygotowany został specjalny program zajęć na którego składały się m.in. wycieczki piesze i autokarowe, wyjazdy na obiekty rekreacyjno-sportowe, spacer po okolicy.

Przebieg wypoczynku odbywał się we właściwych warunkach, gwarantujących higieniczny i bezpieczny pobyt dzieci i młodzieży, nie odnotowano rażących uchybień sanitarnych oraz przypadków chorób zakaźnych i zatruc pokarmowych.

Podsumowanie:

Prowadzony nadzór w 2023 r. pozwala stwierdzić iż stan techniczny obiektów utrzymuje się na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych. Niepokojącym zjawiskiem pozostają niewątpliwie problemy o charakterze higienicznym, związane ze stwierdzonymi przypadkami wszawicy. W związku z nagminnie pojawiającym się problemem występowania wszawicy wśród dzieci, dyrektorom placówek oświatowych przekazywano materiały edukacyjne w formie ulotek. Działania podejmowane przez dyrektorów placówek we współpracy z rodzicami i pielęgniarkami nie są całkowicie skuteczne, ze względu na powtarzające się zakażenia.

8. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA

W roku 2023 r. działalność Sekcji Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej była skupiona na koordynacji oraz wdrożeniu programów profilaktycznych adresowanych do placówek oświatowo-wychowawczych. Głównym celem było poszerzenie grona odbiorców treści programowych. Drugim ważnym aspektem działalności było angażowanie się w szereg akcji i kampanii prozdrowotnych. Dużą rolę odegrały media społecznościowe, w których na bieżąco zamieszczane były aktualne informacje i materiały dotyczące promocji zdrowia oraz zdrowego stylu życia.

Zaplanowane działania wynikały z zapisów Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Narodowego Programu Zdrowia, Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS opracowanego na lata 2022-2026 oraz wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego.

Na 2023 r. zaplanowano realizację następujących programów edukacyjnych skierowanych do placówek oświatowo-wychowawczych:

- „Czyste powietrze wokół nas”- program antytytoniowej edukacji zdrowotnej skierowanej do przedszkoli,
- „Klub Zdrowego Przedszkolaka”- promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci przedszkolnych i ich rodziców,
- „Skąd się biorą produkty ekologiczne”- zwiększenie świadomości i wiedzy dzieci przedszkolnych na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych,
- „Smak życia czyli debata o dopalaczach”- dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich zażywania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami,
- „Bieg po zdrowie”- program antytytoniowej edukacji zdrowotnej skierowany do IV klas szkół podstawowych,
- Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS- ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, wzrost poziomu wiedzy nt. HIV/AIDS,
- „Podstępne WZW”- upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C,
- „ARS, czyli jak dbać o miłość?”- ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie,
- „Znamie! Znam je?”- upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy o nowotworach złośliwych i kształtowanie prozdrowotnych zachowań,

- „Wybierz Życie-Pierwszy Krok”- poprawa świadomości uczniów szkół ponadpodstawowych w zakresie profilaktyki wirusa HPV i raka szyjki macicy.

Realizacja programów polegała na przeprowadzeniu działań edukacyjnych przez szkolnych koordynatorów, zgodnie ze scenariuszami zajęć lub głównymi wytycznymi danego programu. Realizatorzy mieli możliwość modyfikowania treści w zależności od potrzeb i możliwości danej grupy.

Oprócz działań programowych podejmowane były również następujące działania nieprogramowe:

- „Światowy Dzień Zdrowia" obchodzony był pod hasłem: „*Zdrowie dla wszystkich*”,
- „Nowe narkotyki-Nowe zagrożenia”,
- „Brązowo, ale czy zdrowo”,
- akcja informacyjna dot. bezpiecznego grzybobrania,
- „Bezpieczne Ferie 2023”,
- „Bezpieczne Wakacje 2023”,
- profilaktyka wad postawy,
- profilaktyka szkodliwości palenia tytoniu, w tym „Światowy Dzień bez Tytoniu”, „Światowy Dzień Rzucania Palenia”,
- „Łap słońce z głową”,
- „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”,
- profilaktyka grypy,
- profilaktyka wszawicy,
- profilaktyka chorób zakaźnych,
- „United In Protection” - kampania na rzecz szczepień,
- kampania społeczna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”,
- promowanie powszechnego szczepienia przeciwko HPV,
- „Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach”/„Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”,
- kampania EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”,
- wojewódzka akcja pt. „Warto wiedzieć o HIV i AIDS”,
- interwencje wynikające z sytuacji epidemiologicznej- profilaktyka chorób i promocja szczepień ochronnych skierowana do obywateli z Ukrainy.

Realizacja zadań oświatowo-zdrowotnych skupiała się w dużej mierze na podejmowaniu działań w terenie. Od kilku lat Sekcja Promocji Zdrowia organizuje stoiska profilaktyczne, pogadanki, warsztaty dla dzieci i młodzieży edukując zainteresowane osoby. W ramach tych przedsięwzięć prowadzone są ćwiczenia profilaktyczne z użyciem alko- i narkogogli oraz pomiary tlenu węgla w wydychanym powietrzu u osób palących.

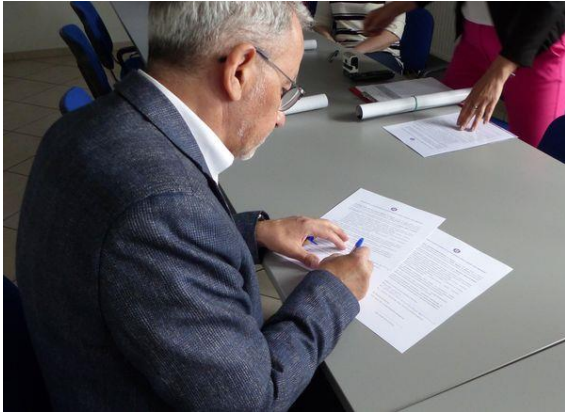
W marcu zorganizowano kilka konferencji dot. profilaktyki chorób odkleszczowych pt. „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”, skierowanych dla pracowników PSSE w Tychach, dyrekcji oraz kadry pedagogicznej szkół podstawowych i przedszkoli. Ponadto kampanię rozpropagowano wśród placówek oświatowo-wychowawczych, do których przesłano materiały edukacyjne. Informację o kampanii rozpowszechniono w podmiotach leczniczych i jednostkach samorządu terytorialnego. Instytucje te zamieściły informacje na swoich stronach internetowych i mediach społecznościowych.



W ramach Europejskiego Tygodnia Szczepień zorganizowano warsztaty w Miejskim Przedszkolu nr 3 w Łędzinach. Przedszkolaki dowiedziały się jaką rolę pełnią szczepienia oraz zaprzyjaźniły się z głównym bohaterem bajki pt. „Przygody dzielnego niedźwiadka Szczepana”. Ponadto podczas zajęć przemycono tematykę zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej, higieny osobistej oraz najważniejsze zasady ochrony przed bakteriami oraz dbania o środowisko. Przedszkolaki chętnie odpowiadały na pytania związane zabezpieczeniem przed kleszczami. Dzieciom wytłumaczono, że wklutego kleszcza z ciała mogą usuwać tylko osoby dorosłe, które wiedzą jak prawidłowo to wykonać.



W ramach kampanii „Nowe narkotyki-Nowe zagrożenia” w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Tychach odbyły się spotkania, w których uczestniczyli przedstawiciele Policji oraz Straży Miejskiej, zaproszeni do utworzenia koalicji lokalnej, mającej na celu wzmocnienie działań profilaktycznych w zakresie zapobiegania używaniu substancji psychoaktywnych. Na spotkaniu omówiono cele i założenia kampanii. Koalicjantom przedstawiono metody i formy pracy Sekcji Promocji Zdrowia w ramach profilaktyki substancji psychoaktywnych. Podczas narady wymieniono się doświadczeniami oraz ustalono wspólny zakres działań. Podpisano również porozumienie koalicyjne o współpracy w omawianym zakresie. Wszystkim instytucjom przekazano materiały edukacyjne kampanii kierowane do petentów.



Dnia 2 lipca Sekcja Promocji Zdrowia wzięła udział w „XXIII Dniach Imielina”, gdzie zorganizowano stoisko edukacyjne. Podczas wydarzenia prezentowano tematykę związaną z szeroko rozumianym zdrowiem. Szczególny nacisk położono na bezpieczny wypoczynek bez używek. Tradycyjnie na stoisku można było skorzystać z ćwiczeń z wykorzystaniem alkoholu i narkogogli, natomiast osoby palące mogły zbadać poziom tlenu węgla w wydychanym powietrzu. Nie zabrakło również atrakcji dla najmłodszych. Przygotowano dla nich różne kolorowanki i karty pracy.



W ciągu całego okresu wakacji dystrybuowano materiały dotyczące bezpiecznego wypoczynku do bibliotek, kąpielisk, organizatorów wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży, miejskich i gminnych ośrodków sportu i rekreacji, rodzinnych ogrodów działkowych, celem dotarcia z przekazem do jak najszerszego grona odbiorców. Materiały dotyczyły ochrony przed słońcem, bezpiecznego spędzania czasu wolnego oraz ochrony przed kleszczami.

Materiały edukacyjne dotyczące wojewódzkiej akcji pt. „Łap słońce z głową” zostały przekazane jednostkom samorządu terytorialnego oraz dyrekcjom szkół podstawowych i ponadpodstawowych, celem zamieszczenia na stronach internetowych. Do wszystkich szkół przed okresem letnim przekazano również plakat dot. akcji „Bezpieczne wakacje”.



Pracownicy Sekcji Promocji Zdrowia odwiedzili Klub Aktywności Senioralnej działający przy Miejskim Ośrodku Kultury w Łędzinach. Podczas spotkania, w ramach realizacji akcji „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy” omówiono miejsca żerowania kleszczy, charakterystyczne miejsca wkłucia, sposoby ochrony przed nimi oraz choroby: kleszczowe zapalenie mózgu oraz boreliozę. Seniorkom zaprezentowano sposoby usunięcia pajęczaka. Uczestnicy byli zainteresowani tematem, a na zakończenie otrzymali materiały edukacyjne.



W ramach obchodów „Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach” zorganizowano tematyczną wystawę w Liceum Ogólnokształcącym im. Powstańców Śląskich w Bieruniu, gdzie uczniowie mogli zapoznać się z faktami dot. narastającej oporności bakterii na antybiotyki oraz sposobów ochrony antybiotyków w celu przedłużenia ich skuteczności.



W ramach obchodów „Światowego Dnia AIDS” oraz akcji pt. „Warto wiedzieć o HIV i AIDS” w 20 szkołach ponadpodstawowych z terenu nadzorowanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tychach, koordynatorzy szkolni przeprowadzili 146 godzin lekcyjnych, w wyniku których edukacją objęto 3119 uczniów. Młodzież brała udział w apelach profilaktycznych i prelekcjach wygłaszanych przez nauczycieli.

Dla petentów przygotowano wystawę informacyjno-edukacyjną na temat profilaktyki HIV/AIDS.



Działania podejmowane w 2023 r. w zakresie promocji zdrowia i komunikacji społecznej, dotyczyły szeroko rozumianej profilaktyki, promowania zdrowego stylu życia oraz działań związanych z sytuacją epidemiologiczną. Realizacja zadań odbywała się poprzez inicjowanie i koordynowanie programów edukacyjnych, edukację w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz podczas imprez masowych, a także nagłaśnianie problematyki zdrowotnej w mediach społecznościowych.

Podczas prowadzonych wizytacji i porad stwierdza się zainteresowanie tematyką prozdrowotną wśród uczniów i kadry pedagogicznej, natomiast dużą barierą jest brak czasu na realizację, natłok różnych zadań oraz braki w obsadzie kadrowej.

Sekcja Promocji Zdrowia dąży do corocznego podniesienia frekwencji szkół w programach edukacyjnych, celem dotarcia z edukacją do jak największej ilości szkół.